

DANSK SVINEPRODUKTIONS KONKURRENCEEVNE 2017

RAPPORT NR. 59

Dansk svineproduktion er igen på en europæisk førsteplads med hensyn til laveste produktionsomkostning pr. kg slagtevægt, som blev på 10,4 kr./kg i 2017, dog delt med Spanien. I Danmark blev der fravænnede 1,8 flere fravænnede grise pr. kuld i forhold til nærmeste konkurrent, som var Holland.

INSTITUTION: SEGES SVINEPRODUKTION
FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN
UDGIVET: 6. DECEMBER 2018

Dyregruppe: Søer, smågrise og slagtesvin
Fagområde: Produktionsøkonomi

Sammendrag

Denne rapport om dansk svineproduktions konkurrenceevne viser effektivitet, omkostning pr. kg slagtekrop og rentabilitet i de lande, som er med i InterPIG-netværket. InterPIG-netværket omfatter de fleste vesteuropæiske lande, og enkelte central- og østeuropæiske lande samt USA og Brasilien.

Danmark ligger med en produktionsomkostning på 10,04 kr./kg. på en delt andenplads i EU-InterPIG i 2017 sammen med Spanien.

Danmark ligger helt klart i top, hvad angår fravænnede grise pr. kuld på 14,6. Holland er næstbedst med 12,8, det vil sige en forskel på hele 1,8 fravænnede grise pr. farekuld. På grund af den udbredte brug af ammesøer i Danmark er soens diegivningsperiode 31 dage i Danmark mod kun 26,6 dage i Holland.

I de fleste lande var afregningspriserne pænt højere i 2017 end i 2016. De fleste lande havde positiv rentabilitet ved deres svineproduktion. I Danmark var der en positiv rentabilitet på 1,37 kr./kg

slagtekrop. Situationen i 2018 er helt anderledes med lave priser. Derfor bruges også 10-årige analyser for at måle dansk svineproduktions konkurrenceevne både på smågrise og i slagtesvineholdet.

Danmark er fortsat meget konkurrencedygtige indenfor smågriseproduktionen, men smågrise ved 30 kg solgt til markedspriser er ikke nok til at undgå tab i en 10-årig model. Den 10-årige model med markedspriser viser et tab på 14-16 kr./smågris, beregnet via salg til Nord-West eller SPF-pulje region 2/3, PRRS-negativ. Det må dog tilføjes, at et ekstra tillæg i form af store ensartede batch fra de relativt store danske sohold kan betyde, at danske smågriseeksportører i realiteten har haft overskud.

Dette skal ses i forhold til en 10-årig analyse, som viser, at en dansk slagtesvineproducent med smågrise købt til Nord-West ville have et tab på 46 kr./slagtesvin. Samme analyse viser også, at en tysk slagtesvineproducent ville have et tab på 35 kr./slagtesvin med smågrise indkøbt til Nord-West. Som nævnt mange gange tidligere, ville tabet i Tyskland mere eller mindre kunne opvejes af deres forsimplede momssystem for landbrug, som giver en skjult gevinst på 25-30 kr./slagtesvin, som ikke er indregnet i InterPIG-modellen.

I mange lande ses større og større integratorer, som har ejerskab til rigtig mange søer, men som oftest får grisene produceret på kontrakt. Andre, som Maschhoffs i USA, er produktionsselskaber, som ejer søer og grise, men får grisene produceret på kontrakt.

Integratorerne i verdens svineproduktion er meget forskellige. Nogle er meget vertikale, hvilket betyder at de både har foderproduktion, svineproduktion og slagteridrft med i kæden. Andre, som Maschhoffs i USA, er produktionsselskaber alene i primærproduktionen, og får grisene produceret på kontrakt. De største integratorer i verden med hensyn til søer er Smithfield, der sammen med WH Group kontrollerede 1,135 mio. søer i 2017.

Wen's Food Group fra Kina med 1 mio. søer følger efter. De er hjemmehørende i det sydlige Kina i provinsen Guangdong.

Maschhoffs, USA, som også var på Svinekongressen 2018 med indlæg, har 0,218 mio. søer. Grisene produceres færdigt hos "integrerede svineproducenter" på kontrakt.

Integratorerne integrerer slagtesvineproducenter, som derved får en sikker og stabil indkomst. Slagtesvineproducenter, som lader sig integrere, har ikke de store risici, men heller ikke nogen stor fortjeneste, ved deres investering. At bygge stalde og lade sig integrere fungerer dog bedst i lande med en ekspansiv svineproduktion. Den faste betaling for at lægge stald til og passe grisene kan komme under pres, hvis integratorerne vælger at indskrænke produktionen, for så er der for meget slagtesvineproduktionskapacitet i forhold til udbuddet af smågrise fra Integratorerne. I Spanien og Brasilien høres der om mange integrerede, som syntes, at de får for lidt ud af deres investering.

Baggrund

Hvert år indsender lande, som indgår i InterPIG-samarbejdet, deres nationale gennemsnit for effektivitet og priser for det foregående år. Benchmarkingen er i første omgang for en integreret bedrift med en full-line-produktion af slagtesvin. Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop og afregningspriser danner grundlag for benchmarking af produktionsomkostninger og rentabilitet.

Forudsætningen for en god benchmarking er, at "tal" er gjort sammenlignelige. De enkelte lande bruger kold eller varm slagtevægt, eller levende vægt, når de regner økonomi pr. produceret enhed. Effektivitetstal er også påvirket af forskellige nationale metoder. Faktoren til at omregne fra slagtevægt til levendevægt er eksempelvis forskellig. Når der anvendes forskellige faktorer, bliver foderforbrug og daglig tilvækst ikke umiddelbart sammenlignelig.

Produktionseffektiviteten i de enkelte landes svineproduktion har afgørende indflydelse på konkurrenceevnen. Inputfaktorer, såsom bygge- eller foderpriser, påvirker produktionsomkostningerne meget, mens lønomkostningerne udgør en mindre andel. Foderpriserne er oftest kontinentalt betinget, afhængig af om der er eksportoverskud eller ej af korn, majs eller sojaskrå, men foderprisen kan også variere betydeligt inden for det enkelte land afhængig af logistikomkostninger.

Produktionsomkostninger landene imellem er blandt andet afhængige af det enkelte lands rammevilkår, specielt på dyrevelfærd og miljøområdet. Inden for EU-området har Sverige, Danmark og UK skærpede nationale krav til dyrevelfærd, som medfører øgede omkostninger. Italien skiller sig ud med den høje slagtevægt, og afsætningen ligger i et andet markedssegment end de øvrige EU-lande. Holland og Danmark har de strengeste miljøkrav, men Tyskland er også ved at komme med på dette område.

På mellemlangt sigt er det ikke produktionsomkostningen pr. kg svinekød, men rentabiliteten pr. kg svinekød, som er interessant. Derfor indgår de enkelte landes afregningspriser i InterPIG-samarbejdet. Den udbetalte afregningspris pr. kg svinekød er de opnåede nationale salgspriser minus slagteri- og distributionsomkostninger samt eventuel resultatudlodning til slagteriets leverandører.

Svinebedrifter bliver mere og mere specialiserede i enten smågrise- eller slagtesvineproduktionen. Slagtesvineproducenternes smågrisepris er i dag markedsbestemt. Det er et stort centraleuropæisk smågrisemarked, som dikterer smågriseprisen, ikke nationale produktionsomkostninger for en smågris.

Den integrerede bedrifts produktionsomkostning pr. kg slagtekrop eller rentabilitet er derfor ikke nødvendigvis en særlig god rettesnor for, hvordan konkurrenceevnen reelt er på specialiserede bedrifter. Produktionsomkostninger i InterPIG kan splittes op i en smågrise- og en slagtesvinedel.

Dette udnyttes til at lave ekstra analyser delvist baseret på InterPIG-tal, eksempelvis analyser af slagtesvineproducenters konkurrenceevne med ens "smågrisepris", hvor den centraleuropæisk fælles markedspris for en smågris via den tyske Nord-West-notering bruges. Disse analyser kan derfor give et helt andet resultat og et mere korrekt billede af konkurrenceevnen landene imellem for specielt rene slagtesvineproducenter i forhold til resultatet for en integreret bedrift.

Rentabiliteten i svineproduktionen er cyklisk på grund af udbuds- og efterspørgselsmekanismer, og benchmarking af rentabilitet bør derfor ses over tid.

EU er et beskyttet indre marked med hensyn til svinekød. Der var en importtold på 6,47 kr./kg for udbenet svinekød og 3,99 for hele/halve svinekroppe i 2017, det vil sige uændret i forhold til foregående år. Der er dog sket den ændring, at Canada har lavet en kvotaaftale med EU, som giver dem mulighed for at eksportere noget til EU uden afgifter.

Materiale og metode

Formålet med denne Rapport er at måle Danmarks konkurrenceevne inden for produktion af svinekød. En nations konkurrenceevne kan måles på rentabiliteten ved at producere 1 kg svinekød. Det er hele svinekødsbranchens konkurrenceevne, som måles på denne metode – både svineproducenternes og slagteriernes. Danske beregninger bygger på tilpassede InterPIG-definitioner og er lagt ind i InterPIG-regnearks skabelon [1, 2].

For 2017 indgår tal fra følgende InterPIG-medlemmer: Danmark (SEGES Svineproduktion), England (BPEX), Irland (Teagasc), Frankrig (IFIP), Holland (LEI & PVE), Brasilien (EMBRAPA), Tyskland (FAL & ISN), Østrig (VLV), Belgien (Boerenbond Belgie), Italien (Centro Ricerche Produzione Animali), Sverige (SvenskaPIG), Spanien (SIP Consultors), Ungarn (AKI instituttet), Finland (Atria) og USA (Iowa State University). For Brasilien, og USA gælder, at de indlagte effektivitetstal ikke stammer fra et "landsgennemsnit", men er forventet effektivitet. Canada leverede ikke data for 2017. De endelige data fra Tjekkiet er ikke afleveret tidsnok, og er derfor ikke medtaget. Det fremgår af tabel 1, hvor stor en andel af den nationale produktion, der er omfattet, og flere lande har samme omfattende datamængde som Danmark.

Tabel 1. Oversigt over stikprøvestørrelser som de nationale effektivitetstal er baseret på for InterPIG 2017, samt egne beregninger

Land	Antal sobedrifter	Gns. antal søer	Søer i % af landets produktion	Antal slagtesvinebedrifter	Gns. antal slagtesvinestipladser	Slagtesvin i % af landets produktion
Østrig	714	91	27	335	540	10
Belgien	79	214	4,5	100	1.569	3,7
Brasilien MT	0	4.400	0	0	4.400	100
Brasilien SC	0	500	0	0	750	0
Danmark	535	791	42	628	1.853	26
Finland	550	150	95	530	1.000	90
Frankrig	1.025	226	23	1.025	1.955	27
Tyskland	540	263	7	2.143	1.209	16
UK	212	722	37	129	1.769	6
Ungarn	0	0	0	0	0	0
Irland	107	728	52	87	4.624	47
Italien	0	0	0	0	0	0
Holland	530	537	31	812	2.083	30
Spanien	811	1.120	42	4.190	1.750	38
Sverige	141	354	56	91	1.340	15
USA	714	0	0	4.608	0	0

Frankrig og Danmark laver en beregning på økonomien for bedste tredjedel. Bedste tredjedel er defineret som flest fravænnede grise pr. årssø, eller for vækststyr beregnet som bedste 1/3 med hensyn til produktionsværdi pr. stiplads. I begge tilfælde er der benyttet standardpriser på foder og input som i landsgennemsnittet, og der er således tale om en modelberegning. I virkelighedens verden er spredningen mellem bedste 1/3 og gennemsnittet større end disse modelberegninger viser. I nogle tilfælde kan det ganske simpelt bortforklares med "heldige foderhandler" på det rigtige tidspunkt af året.

Resultater og diskussion

Resultaterne vises først overordnet i form af valutakursudvikling, rentabilitet, afregningspriser og produktionsomkostninger. En tidsserieanalyse viser rentabilitetsudviklingen for udvalgte lande. Derefter foretages en opsplittning af produktionsomkostningerne. Effektivitetstal fra sohold, smågrise- og slagtesvinehold gennemgås herefter.

Valutakursudviklingen

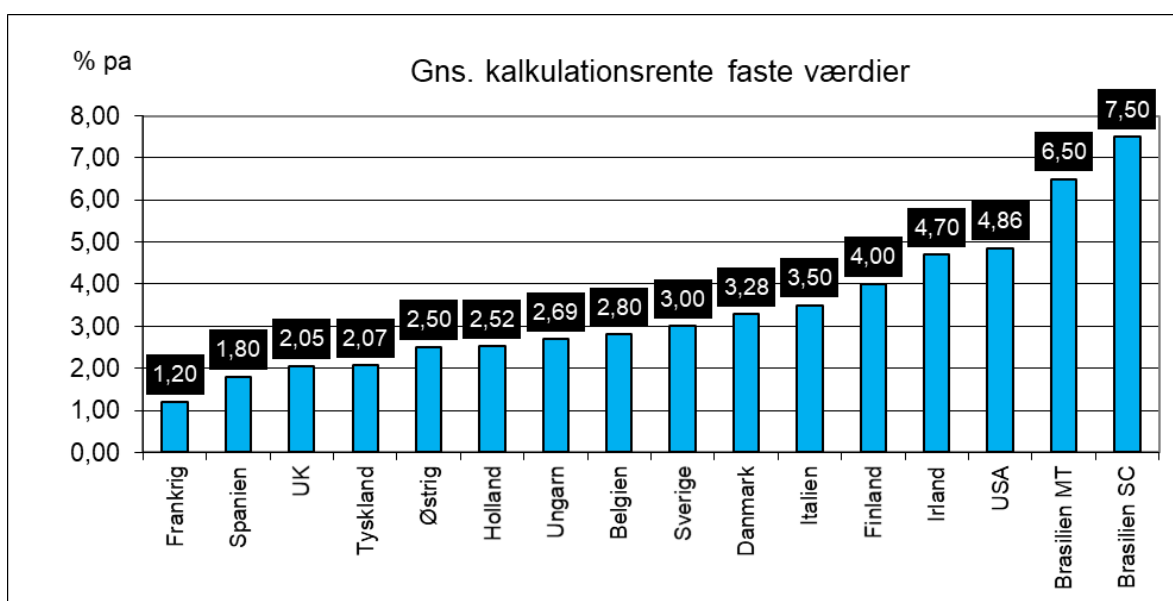
Resultaterne kan være stærkt influeret af valutakurser, hvorfor udviklingen af disse over tid gennemgås i forhold til danske kroner i tabel 2. Valutakursudviklingen har generelt styrket de konkurrenter, som ligger uden for Eurozonen, hvis 2017 sammenlignes med 2016. US\$ ændrede sig ikke mærkbart. GBP faldt med -6,7 %. Den brasilianske Real steg med +15 %.

Tabel 2. Valutakursudviklingen fra 2007-2017 samt procentuel ændring fra 2016 til 2017. Valutakurser er årets gennemsnitskurs (Kilde: InterPIG 2017 omregnet til DKK)

Land/år	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2016
Brasilien	2,79	2,69	3,20	3,20	2,96	2,60	2,39	2,02	1,94	2,23	14,9%
Canada	4,78	4,72	5,44	5,40	5,77	5,44	5,07	5,25	5,07	5,08	0,0%
UK	9,55	8,37	8,66	8,56	9,19	8,76	9,20	10,21	9,09	8,48	-6,7%
Sverige	0,78	0,70	0,78	0,83	0,85	0,86	0,82	0,80	0,79	0,77	-2,5%
USA	5,10	5,36	5,64	5,36	5,77	5,60	5,60	6,71	6,71	6,59	-1,8%

Anvendt kalkulationsrente i de enkelte lande

Med de nye forhøjede rentesatser for Danmark ligger den danske kalkulationsrente sig lidt i den høje ende af rentesatser anvendt af de enkelte lande i 2017. Den brasilianske rentesats skyldes statsstøtte, da den brasilianske nationalbanks Selic-rente i 2017 var på cirka 12 % p.a. Frankrigs rentesats er den laveste. Frankrig InterPIG har været inde og genvurderet satsen, men er vendt tilbage med, at det er deres bedste bud. I flere lande er den anvendte rentesats påvirket af, at også jord kan stilles som sikkerhed for lånet. En lånerente alene baseret på svineproduktion kan således være "svær" at definere. I Danmark har erhvervet et ønske om en vægtet kalkulationsrente ved investeringer på 5,35 % p.a., så den anvendte kalkulationsrente er noget under erhvervets og den finansielle sektors ønskede rentesats, til at afgøre om et projekt er rentabelt at investere i eller ej.

Figur 1. Anvendt kalkulationsrente for bygninger og inventar i 2017 (Kilde: InterPIG 2017)

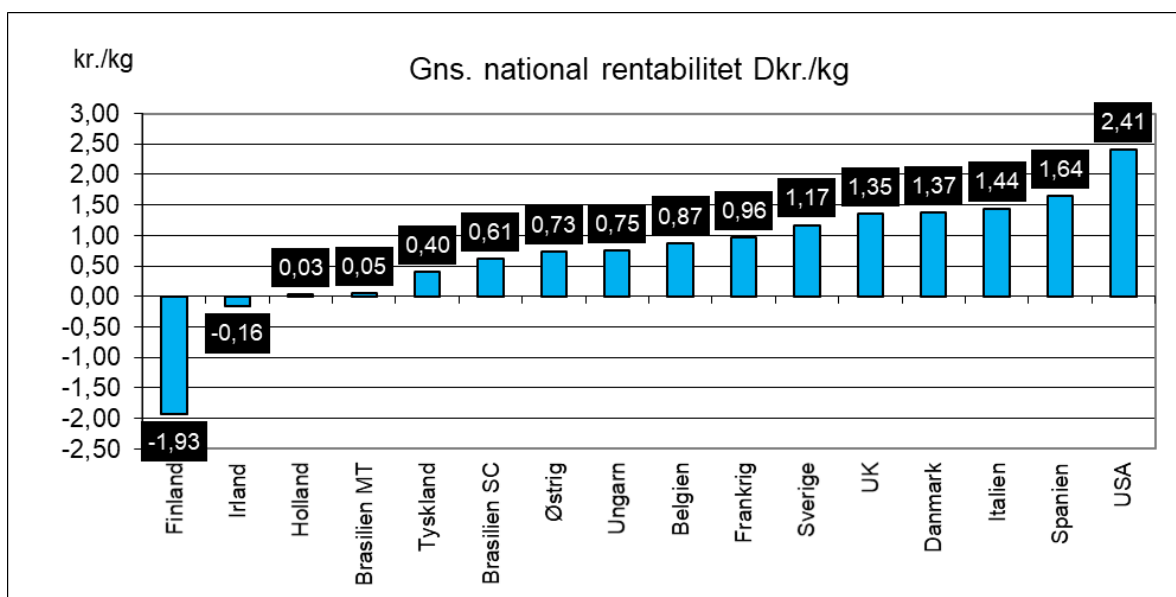
I Danmark beregnes kalkulationsrenten i 2017 som et F5-lån, som dækker 60 % af investeringen. Banklån og egenkapital dækker resten af investeringsbehovet. I 2017 blev F5-lån med bidragssats sat til 1,45 % p.a. og bank/egenkapital til 6,03 %.

I InterPIG-regnemodellen er den danske rentefølsomhed pr. procentpoint cirka +/- 22 øre/kg pr. slagtekrop på rentabiliteten.

Rentabilitet i svineproduktionen 2017

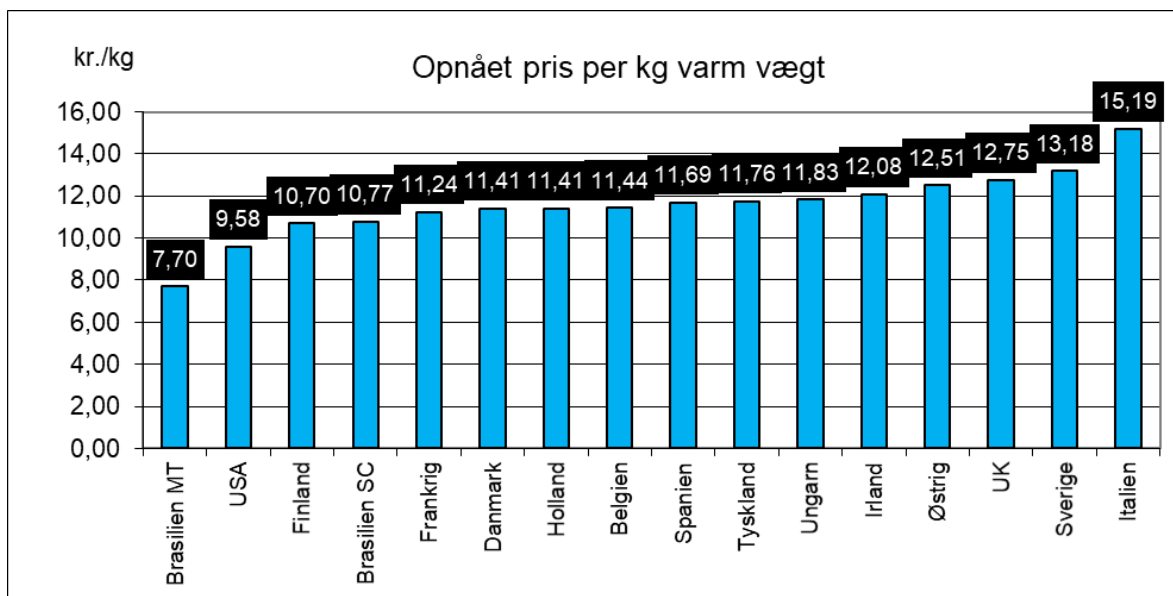
En rentabilitet på 0 kr./kg betyder, at 50 % af producenterne har en positiv rentabilitet ved svineproduktion, når der er tale om nationale gennemsnit. I 2017 havde USA et overskud på 2,41 kr./kg slagtekrop efterfulgt af Spanien som nød godt af stigende priser og havde en rentabilitet på 1,64 kr./kg

Danmark kom ind på en flot fjerde plads med en rentabilitet på 1,37 kr./kg. Flot effektivitetsfremgang koblet på gode afregningspriser gjorde 2017 til et rigtigt godt år for dansk svineproduktion. Den meget dårlige finske rentabilitet skyldes høje produktionsomkostninger koblet sammen med meget lave afregningspriser.

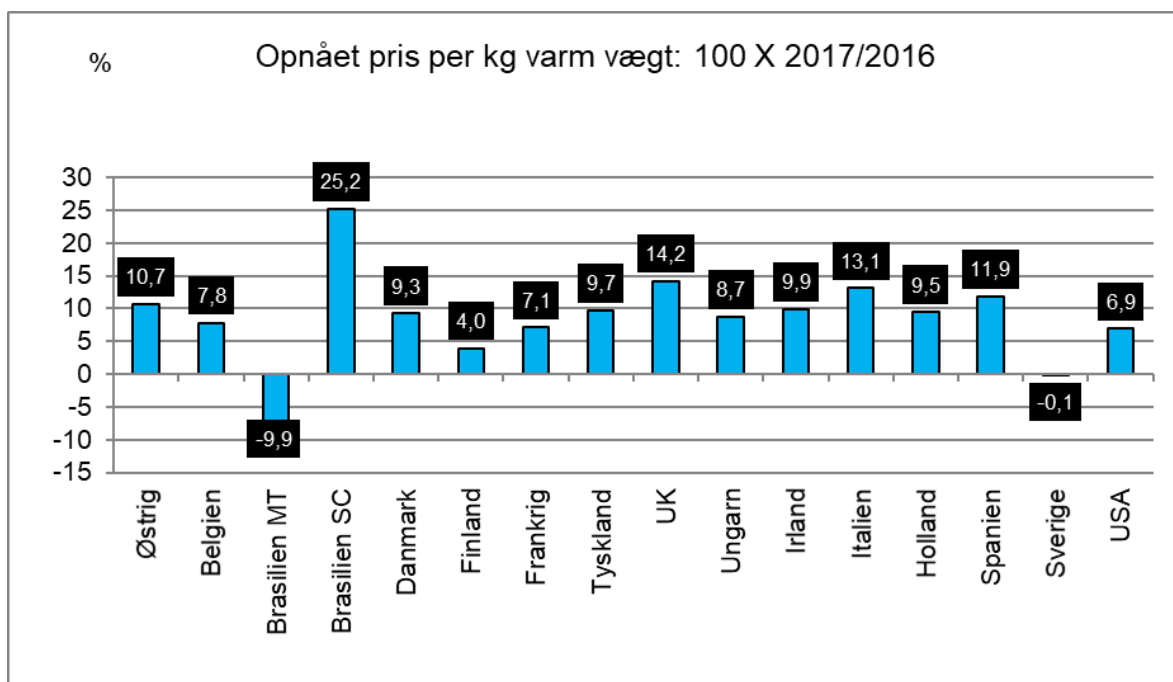
Figur 2. Rentabilitet kr. pr. kg i 2017 i DKK pr. kg slagtekrop før momsregler og skat. Østrig, Tyskland og Irland har forsimplerede momsregler for landbrug, som påvirker rentabilitet i positiv retning

De bedste afregningspriser i 2017 var i Italien, Sverige og UK med henholdsvis 15,19 kr., 13,18 kr. og 12,75 kr. pr. kg slagtekrop. Samme billede sås i 2016, hvor de tre lande også havde de bedste afregningspriser. De danske afregningspriser var i 2017 nogenlunde på niveau med andre EU-lande, dog 35 øre/kg lavere end Tyskland. I Brasilien var afregningsprisen meget delstatsafhængigt med 7,7 kr./kg i delstaten Mato Grosso (MT) og 10,77 kr./kg i delstaten Santa Catarina (SC). Afregningsprisen var 9,58 kr./kg i USA.

Figur 3. Afregningspriser i 2017, DKK pr. kg varm slagtekrop

Afregningspriserne viser en ændring på mellem -0,1 % til +13,1 % i afregningsprisen i de fleste EU-lande, UK undtaget, hvis 2017 sættes i forhold til 2016 procentuelt. Danmark ligger med en stigning på cirka 9,3 % pænt. Der var et lille fald i Sverige. UK steg med 14,2 %.

Figur 4. Ændringen i afregningspris fra 2016 til 2017 i procent pr. kg slagtekrop

Afregningspristjek 2017

Forskellige kilder kan give forskellige afregningspriser for hvert land. Nogle forskelle kan forklares alene ud fra udtræksdefinitioner, andre som følge af behandling af data. I tabel 3 ses, at SEGES Svineproduktion indberetter en dansk afregningspris for 2017, som er 28 øre/kg mindre i forhold til Landbrug & Fødevarers (LF) statistik over udbetalt beløb pr. kg slagtekrop i 2017. I 2016 var

forskellen 25 øre/kg. Grunden hertil er, at LF inkluderer alle specialgrisetillæg, hvor SEGES Svineproduktion ikke inkluderer alle specialgrisetillæg, men kun medtager UK-specialgrise tilnærmelsesvist. UK-afregning medtages fordi disse også er en del af landsgennemsnittet i Danmark. Andelen af DC-specialgrise er stigende og omfatter nu også OUA (opdrættet uden antibiotika) produktion. Med hensyn til afregningsprisen er forskellen mellem de to kilder i 2016 og 2017 kun 1 øre/kg for Tysklands vedkommende.

Tabel 3. Forskel mellem afregningspriser i InterPIG og L&F-afregningspris i 2017. Forskellen er inkl. skjulte decimaler

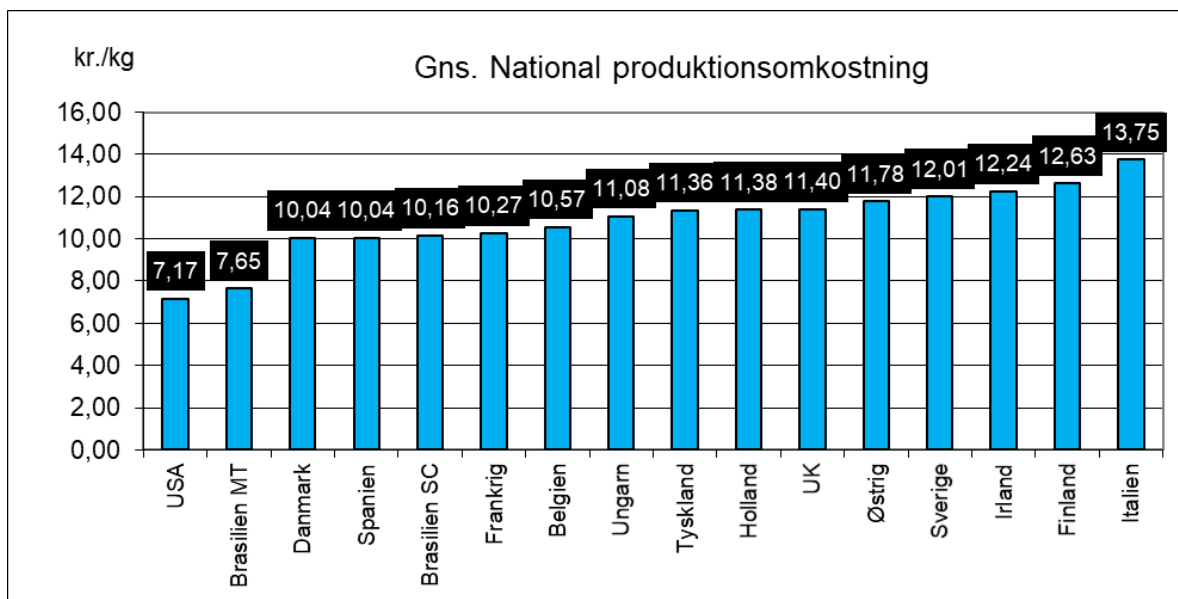
Forskel i 2017	Danmark	Tyskland	Frankrig	Spanien	USA
LF 2017	11,69	11,75	10,90	11,62	9,68
InterPIG 2017	11,41	11,76	11,24	11,69	9,58
InterPIG-LF 2017	-0,28	0,01	0,34	0,07	-0,10
InterPIG-LF 2016	-0,25	-0,01	0,22	0,05	-0,07

Holland har i 2017 medtaget en lille smule specialgriseafregning i deres afrapporterede priser på cirka 28 øre/kg. De franske InterPIG-afregningspriser er væsentlig bedre end LF, men LF og Frankrig er i gang med en udredning af forskellene.

Produktionsomkostninger 2017

I figur 5 er det akkumulerende investeringstilskud over årene fordelt til alle landets svineproducenter, således at investeringstilskud i nogle år, som fx den danske moderniseringsstøtteordning i 2017, ikke giver tilfældige hop i de nationale produktionsomkostninger.

USA og Brasilien MT har væsentligt lavere produktionsomkostninger pr. kg slagtekrop end EU-InterPIG. I USA producerede de 1 kg svinekød til 7,17 kr./kg i 2017. Danmark ligger med en produktionsomkostning på 10,04kr./kg. på en andenplads i EU-InterPIG i 2017 sammen med Spanien.

Figur 5. Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop i 2017. Modellen fordeler investeringstilskud over flere år (Kilde: InterPIG 2017)

Omkostningsfordeling 2017

Omkostningsfordelingen pr. kg slagtekrop kan opdeles i fire hovedposter i InterPIG:

- Foder
- Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger
- Løn
- Nettokapitalomkostninger.

Opdelingen er vist i tabel 4. I forhold til figur 5 er produktionsomkostningerne lidt lavere for de lande, hvor der er investeringstilskud, fordi investeringssubsidier i tabel 4 indregnes som om alle landets svineproducenter har opnået investeringstilskud i det pågældende år, men det er jo kun dem som bygger eller renover det pågældende år, som opnår produktionsomkostningssænkningen.

Danmark ligger på en sjette plads med hensyn til foderomkostning, hvis alle observationer tages med. Den bedste tredjedel i Danmark (Danmark33) har den tredje laveste foderomkostning. Det er ikke så overraskende, at lande udenfor EU slår Danmark på foderomkostning. UK og Holland er ikke i stand til at kunne estimere foderprisbesparelse for hjemmeblandere. Deres foderpris svarer derfor til, at alle svineproducenter indkøber foderet, hvilket øger den samlede foderomkostning. Hvis alt foder var indkøbt i Danmark, ville det alt andet lige betyde en omkostningsforøgelse på cirka 18 øre/kg. I Danmark er 52 % af alt foder sat til at være hjemmeblandet i 2017.

For Danmark33 og Frankrig33 var produktionsomkostningerne for de producenter med en gennemsnitlig effektivitet i den bedste tredjedel i de to lande. I 2017 var der for Danmark en forskel i produktionsomkostninger på 55 øre/kg i forhold til gennemsnitsproducenten, mens der i Frankrig var en forskel på 51 øre/kg.

Tabel 4. Opsplitningen i produktionsomkostningen i kr. pr. kg slagtekrop 2017 med laveste produktionsomkostning først. Eventuel afvigelse i forhold til gennemsnitlig national produktionsomkostning skyldes investeringsstøtteordninger det aktuelle år

Land	Foder	Øvrige styk- og kapacitets-omkostninger	Løn	Nettokapital	Produktionsomkostninger
USA	4,76	0,94	0,52	0,95	7,17
Brasilien MT	4,85	1,26	0,54	1,00	7,65
Danmark33	5,47	1,50	0,99	1,40	9,36
Frankrig33	5,63	1,91	0,87	1,35	9,76
Danmark	5,81	1,57	1,04	1,49	9,91
Spanien	6,70	1,71	0,71	0,93	10,04
Brasilien SC	7,39	1,07	0,65	1,04	10,16
Frankrig	6,00	1,90	0,97	1,40	10,27
Belgien	6,64	1,56	0,84	1,41	10,44
Ungarn	6,66	1,88	1,02	1,52	11,08
Tyskland	6,24	2,27	1,08	1,77	11,36
Holland	6,27	2,51	1,02	1,58	11,38
UK	7,25	1,83	1,04	1,28	11,40
Østrig	6,34	1,79	1,22	2,23	11,58
Sverige	6,55	1,46	1,31	2,69	12,01
Finland	5,72	2,73	1,26	2,31	12,03
Irland	7,55	1,93	1,06	1,69	12,24
Italien	8,84	1,81	1,25	1,85	13,75
Rank DK	6	7	11	10	5
Rank DK33	3	5	8	8	3

I 2016 var der i Danmark en produktionsomkostningsforskel på 55 øre/kg i forhold til gennemsnitsproducent, mens der i Frankrig var en forskel på 27 øre/kg.

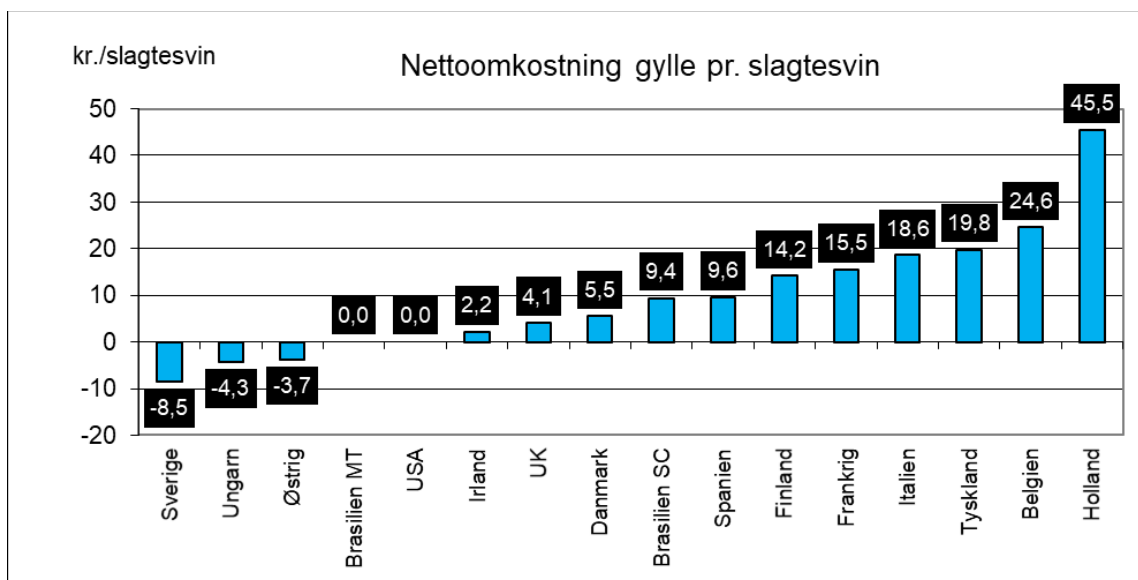
I Danmark ville tilskud fordelt på alle landets svineproducenter over årene gøre, at produktionsomkostningen bliver 10,04 kr./kg eller cirka 13 øre/kg lavere end vist i tabel 4. Da tilskudsordninger de enkelte år kan skræv-vride konkurrenceevnevurderingen foretrækker SEGES Svineproduktion en gennemsnitlig national produktionsomkostningsopgørelse, som er vist i figur 5.

På de øvrige rangeringer falder Danmark til en rangering som nr. 7-11. Det er primært på andre omkostninger end foder, at Danmark taber i konkurrenceevne.

Gylleomkostning

Gylleomkostninger er i InterPIG oplyst som en nettoindtægt/-udgift, det vil sige potentiel indtægt fra husdyrgødning via substituering af kunstgødning fratrukket udbringningsomkostninger og eventuelle

modtagegebyrer. I Sverige, Østrig og Ungarn er gylleomkostningen en indtægt, for USA og Brasilien MT er den udgiftsneutral, mens den for Brasilien SC er en udgift, hvilket når man ser på det bakkede landskab i området, nok skal passe. På grund af nye regler i Tyskland omkring anbringelse af biomasse fra Biogasanlæg var der forventet en stigning i tyske gylleomkostninger i 2017 i forhold til 2016, og den steg da også med 25 % for slagtesvin.

Figur 6. Nettoomkostning gylle pr. slagtesvin i InterPIG 2017

Gylle kan være en stor indtægtskilde i lande, hvor dyretætheden er lav, fordi gyllens N-P-K kan erstatte kunstgødning. I Danmark er der faktisk rigeligt med landbrugsjord til husdyrgødning fra både kvæg og svin, da disse to grene tilsammen i harmoniareal kun beslaglægger cirka 50 % af landets dyrkede areal med de gamle normer i 2016. Problemet i Danmark er den skæve fordeling af den animalske produktion. Dette har endda været koblet sammen med, at de danske særregler for svinegylle, hvad angår harmoniareal, har været hårdere end EU-mindstekravet.

Harmonikravet fastsætter krav om, hvor stort et areal der skal anvendes, når husdyrgødningen fra en given husdyrproduktion udbringes. Siden 2002 har Danmark haft et harmonikrav på 1,4 dyreenheder pr. hektar jord for blandt andet slagtesvin. Der regnes i Danmark med 100 kg N dyr pr. dyreenhed. EU tillader som udgangspunkt op til 170 kg N pr. ha. fra husdyrgødning, hvilket svarer til 1,7 dyreenheder pr. ha. For at skabe et vækstrum for den danske slagtesvinsproduktion og øge aktiviteten på de danske slagterier er harmonikravet i 2017 ændret til 170 kg Nsvin/ha.

Mange svineproducenter med egen jord kan nu fuldgødske denne jord, eller skal kun indkøbe minimale mængder kunstgødning N, da der er nok fosfor og kalium i husdyrgødningen til at dække afgrødernes normale behov. Markedsværdien af husdyrgødning burde også været steget, da behovet for landbrugsjord til svinegylle i teorien er faldet med 18 %. Svineproducenter uden egen jord står dermed i en meget bedre forhandlingsposition overfor planteavlerne, når der skal indgås gylleaftale.

Økonomien i Bregentved-projektet på Sjælland, som er startet her i 2018, har to store fordele. Der er masser af landbrugsjord til at afsætte husdyrgødningen på, samt lavere kornpriser på Sjælland end i resten af landet på grund af nettooverskud af korn på Sjælland. Det kan være bedre at bruge kornet til svinefoder end til salg, hvis salgspriser for korn er for lave.

Økonomisk og miljømæssigt bør grise produceres, hvor foderet er, så husdyrgødningen kan fordeles fornuftigt på de marker, som leverer det meste af foderet til husdyrene, og ikke efter hvor i verden svinekødet skal konsumeres. Det er også noget, som amerikanerne og canadierne er opmærksomme på. Transportvolumen i verdenshandelen mindskes cirka med en faktor mellem 1/3 til 1/4 ved at bruge kornet til dyrefoder i stedet for at eksportere kornet og producere, hvor konsumet af svinekød er. Eneste ulempe ved kød, sendt over større afstande, er, at det skal være nedkølet eller frosset i modsætning til korn.

Foderpriser

Foder udgør som median cirka 59,4 % af alle omkostninger pr. kg slagtekrop i 2017, eller det samme som i 2016. Foderomkostningen i procent af total varierer mellem 48-73 % af omkostningen ved at lave 1 kg svinekød for alle lande. Lavest i Finland, fordi de har så mange ekstraomkostninger, højest i Brasilien i staten Santa Catarina.

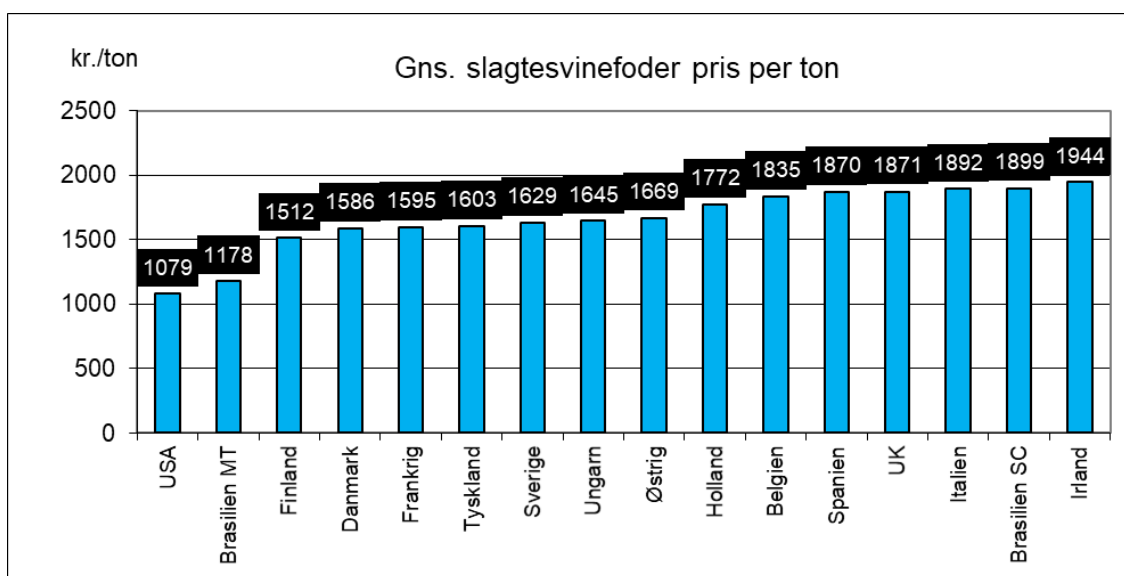
Danmark har sammen med Finland, Frankrig og Tyskland lave foderpriser. Hollands indkøbte foderpriser er overraskende høje. Om Belgien vides, at foderstofindustrien er med til at finansierer driften via "foderkredit". Det kæmpe prisspænd mellem foder i Brasilien MT og Brasilien SC skaber igen forundring.

Foderpriser skal på grund af import af korn være højere i Spanien end i Danmark, men prisforskellen kan ikke for Spanien alene forklares med dette. En mulig forklaring kan være, at "integratorerne" også ejer foderfabrikkerne. Ved at sætte foderpriserne lidt højere, ser rentabiliteten lidt lavere ud i spansk svineproduktion. Dette kan hjælpe integratorerne i "forhandlingerne" med, hvor meget de spanske svineproducenter (de integrerede), som har kontraktproduktion, får pr. gris. De "integrerede" mener nemlig, at de får for lidt ud af at stille bygninger til rådighed. Det løber nærmest bare rundt. Omvendt er det også så risikofrit at lade sig integrere. Hvis man som svineproducent lader sig integrere og bygger egen stald, er risikoen meget lille i et land med en voksende svineproduktion. Hvis produktionen pludselig indskrænkes af integrator på grund af dårlig rentabilitet, vil der være slagtesvinestalde i overskud. Så kan huslejen, eller afregningen for at passe grise og ligge bygninger til, presses ned i pris til skade for de integrerede producenter.

Helt risikofrit er det derfor ikke at lade sig integrere. I lande, hvor produktionen stiger markant, som fx USA og Spanien, vurderes risikoen dog som værende meget lille for den integrerede producent.

I et land som Spanien, hvor produktionen bare øges og øges, har det været stort set risikofrit at blive integreret og få 11-12 euro/slagtesvin for at stille arbejdskraft og bygninger til rådighed. Omvendt får de heller ikke den store gevinst, da risiko og afkast hænger sammen.

USA har markant de laveste foderpriser. I USA var foderet cirka 507 kr./tons billigere end i Danmark i 2017. De meget høje foderpriser i Brasilien SC i året 2016 er forklaret tidligere.

Figur 7. Gennemsnitspris for 1 ton indkøbt slagtesvinefoder i 2017 (Kilde: InterPIG)

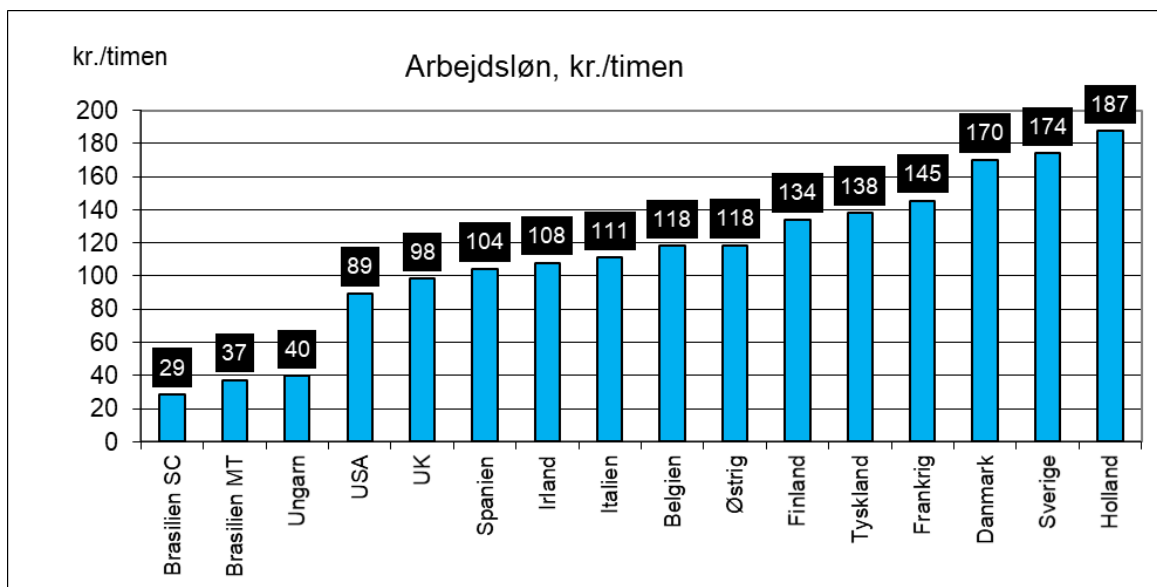
Set i forhold til lande med lavere produktionsomkostninger end Danmark er det primært på øvrige styk- og kapacitetsomkostninger samt nettokapitalomkostninger, at Danmark sætter til i konkurrenceevne, som det marginalt er vist i tabel 5. Med hensyn til øvrige styk- og kapacitetsomkostninger tabes der mellem 60-90 øre/kg, og med hensyn til nettokapitalomkostningen tabes der mellem 50-83 øre/kg slagtekrop. Forskellen i nettokapitalomkostningen skyldes billigere byggeri i Brasilien, USA, Canada og Spanien i forhold til Danmark. Den højere danske produktivitet i fravænnede grise pr. årssø eller daglig tilvækst kan ikke indhente denne fordel. Pr. kg svinekød er lønomkostningen i Danmark cirka 50-60 øre/kg højere end i USA og Brasilien.

Tabel 5. Danske produktionsomkostninger marginalt pr. kg slagtekrop for en dansk gennemsnitsproducent i 2017 marginalt i forhold til udvalgte lande. Alle beløb i kr./kg varm slagtekrop. Dansk moderniseringsstøtte indregnet som i tabel 4

Land	Foder	Øvrige styk- og kapacitetsomkostninger	Løn	Nettokapital	Produktionsomkostninger
USA	1,05	0,63	0,52	0,54	2,74
Spanien	-0,89	-0,14	0,33	0,57	-0,13
Tyskland	-0,43	-0,70	-0,04	-0,28	-1,45

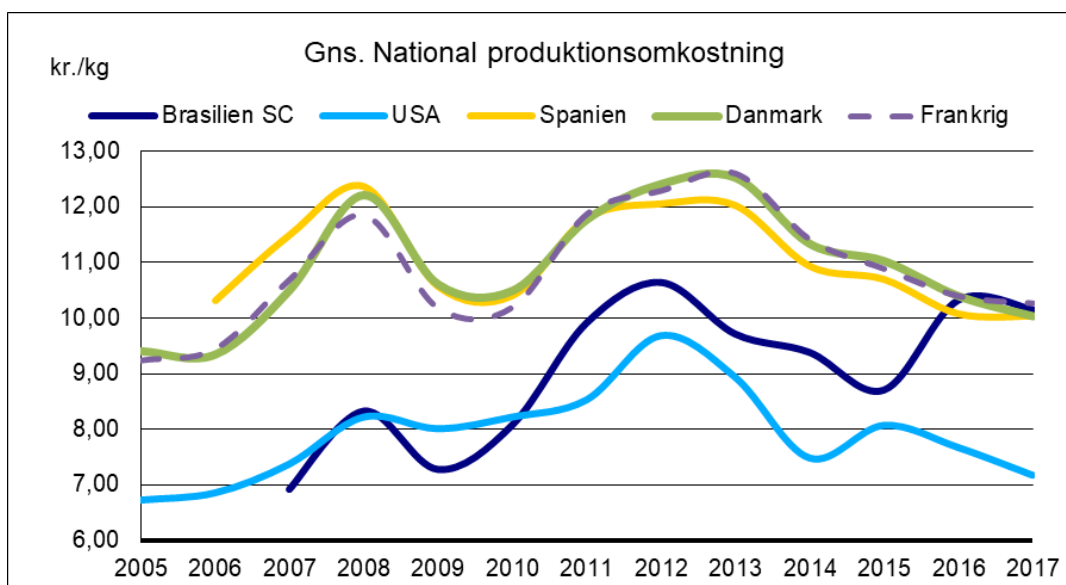
Arbejds løn pr. time

Timelønnen er meget lav i Brasilien og Ungarn. Danmark ligger tredje højst med hensyn til timeløn kun overgået af Sverige og Holland. I Holland er der indregnet en højere ejer aflønning end i andre lande.

Figur 8. Arbejds løn pr. time (Kilde: InterPIG 2017)

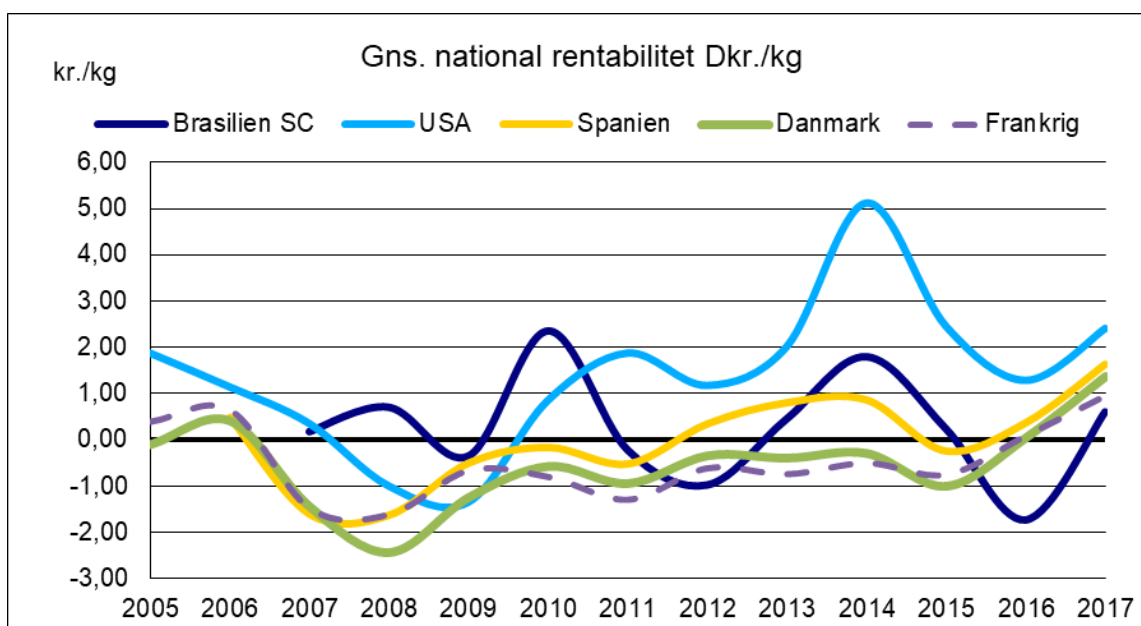
International konkurrenceevne vises i tidsserier for USA, Brasilien, Spanien, Frankrig og Danmark. De to første fordi de fortæller noget om konkurrenceevnen på verdensmarkederne. Spanien fordi de både er en stor spiller på verdensmarkedet, men også på EU-markedet. Tidsserier fra 2004-2017 med hensyn til produktionsomkostning pr. kg slagtekrop eller så langt tilbage, som der er InterPIG-tal for Brasilien og Spanien, viser, at Spanien har overhalet Danmark siden 2011 med hensyn til produktionsomkostning pr. kg slagtekrop, men at Danmark via meget stor effektivitetsfremgang lukkede hullet i 2017.

Figur 9. Produktionsomkostning pr. kg slagtekrop 2006-2017

Rentabilitetsmæssigt ligger USA's og Brasiliens svineproduktion mere i plus end minus, mens spansk svineproduktion blandt de store svineproduktionslande i Europa ligger fornuftigt. Den bedre rentabilitet i spansk svineproduktion i forhold til dansk er en kombination af bedre afregningspriser og relativt lave produktionsomkostninger.

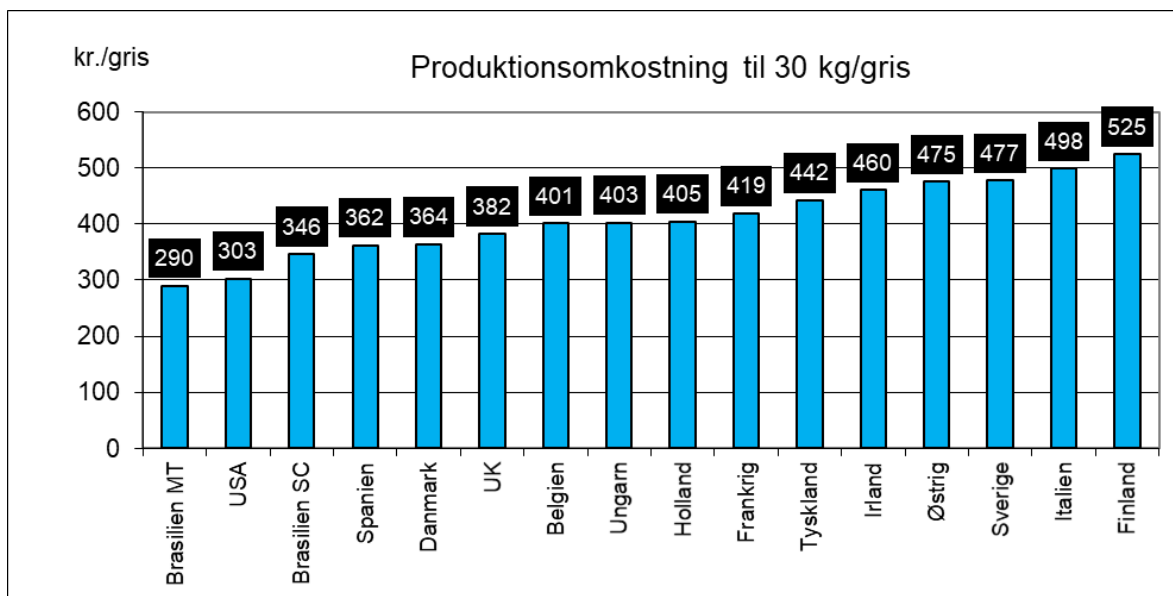
Gabet i produktionsomkostning mellem USA og Danmark bliver ikke lige sådan lukket, men i det mindste er rentabiliteten i amerikansk svineproduktion faldet til et mere normalt niveau.

Figur 10. Rentabilitetstidsserie for udvalgte lande i kr./kg slagtekrop 2005-2017

Omkostning pr. produceret smågris

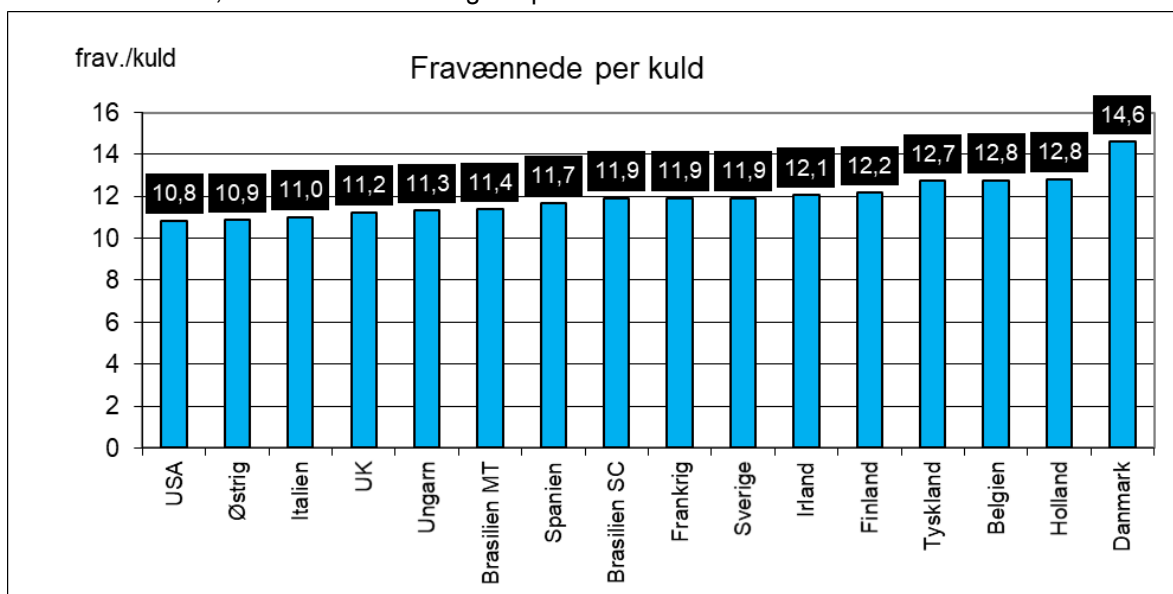
En 30 kg's gris blev i 2017 produceret 78 kr./gris billigere i Danmark sammenlignet med Tyskland og blev produceret for 364 kr./30 kg's gris. Spanierne kunne gøre det 2 kr./30 kg's gris billigere end danskerne.

Figur 11. Produktionsomkostningen for en 30 kg's gris i 2017

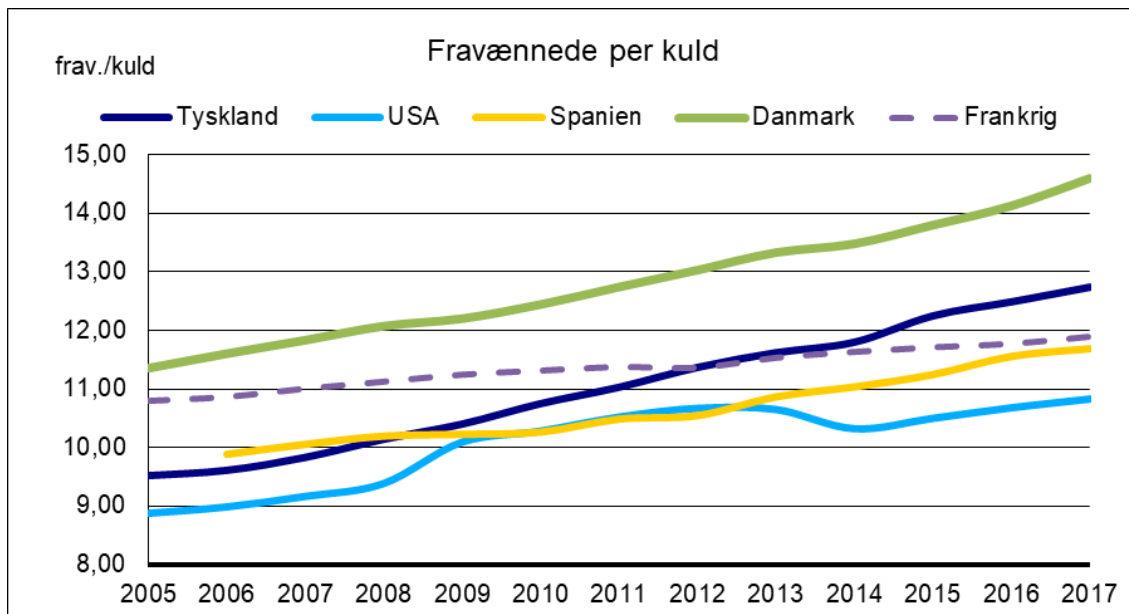
Effektivitet i soholdet

Danmark fik igen i 2017 den absolutte topplacering med hensyn til fravænnede grise pr. kuld. I 2017 blev der fravænnet 14,6 grise pr. farekuld i Danmark. Holland overhaledede Belgien igen og er nummer 2. Holland havde 1,8 færre fravænnede grise pr. kuld end Danmark.

Figur 12. Fravænnede grise pr. kuld (Kilde: InterPIG 2017)

Som figur 13 viser, er der fremgang i fravænnede farekuld i alle lande. Danmark og Tyskland har stort set samme fremgang i fravænnede grise pr. kuld, mens Spanien, Frankrig og Holland sakker bagud.

Figur 13. Fravænnede grise pr. kuld 2006-2017 (Kilde: InterPIG 2017)

Tabel 6 viser andre øvrige effektivitetstal. Det er værd at bemærke, at kuld pr. årsso er lavere i Sverige og Danmark end i andre lande. Søerne i Sverige og Danmark har en længere diegivningsperiode end i andre lande, og det koster i kuld pr. årsso. Sverige har et lovkrav om mindst 28 dages fravænningsalder, mens resten af EU, inklusive Danmark, har et lovkrav om minimum 21 dages fravænningsalder, under forudsætning af at de fravænnede grise flyttes til specialiserede stalde, der tømmer, renses og desinficeres grundigt inden anbringelsen af en ny gruppe. Hvis dette ikke er tilfældet, er lovkravet i Danmark også ≥ 28 dages fravænningsalder.

Table 6. 2017-tal for effektivitet i soholdet. Spildfoderdage pr. kuld er beregnet ud fra en antagelse om 116 drægtighedsdage/kuld i alle lande (Kilde: InterPIG samt egne beregninger)

Land	Fravænnede grise pr. årssø	Fravænnede grise pr. farekuld	Kuld pr. årssø	Diegivningsperiode pr. sø	Spildfoderdage pr. kuld	Fravænningsvægt, kg
Østrig	24,9	10,9	2,29	26,9	16,5	7,5
Belgien	29,8	12,7	2,34	23,3	16,7	6,6
Brasilien MT	27,4	11,4	2,41	28,0	7,5	8,0
Brasilien SC	27,7	11,9	2,33	28,0	12,7	8,0
Danmark	33,3	14,6	2,28	31,0	13,1	6,5
Danmark33	35,8	15,4	2,33	29,9	11,0	6,2
Finland	27,1	12,2	2,23	31,2	16,5	7,0
Frankrig	28,2	11,9	2,37	23,6	14,5	6,7
Frankrig33	30,2	12,5	2,41	22,6	13,0	6,6
Tyskland	29,7	12,7	2,33	24,5	16,2	6,9
UK	25,8	11,2	2,29	26,6	16,6	7,2
Ungarn	25,5	11,3	2,25	28,0	18,2	7,0
Irland	28,5	12,1	2,36	29,0	9,7	7,0
Italien	24,8	11,0	2,25	26,0	20,2	7,5
Holland	30,2	12,8	2,36	26,6	12,1	7,8
Spanien	27,0	11,7	2,31	24,0	18,1	6,0
Sverige	26,6	11,9	2,24	32,8	14,1	10,1
USA	26,4	10,8	2,44	22,0	11,6	6,1

De fleste lande er registreringsmæssigt noget efter Danmark på nogle punkter, fx omkring sodødelighed. Sammenligninger med hensyn til sodødelighed skal derfor tages med en vis forsigtighed. For UK og Holland vides med sikkerhed, at det er data fra E-kontrol. De danske sodødelighedstal er i forhold til UK og Holland noget højere.

Tabel 7. Oplysninger om soholdet i 2017. Totalpattegrisedødelighed kan ikke beregnes i alle lande, derfor vises pattegrisedødelighed

Land	Årlig so-udskiftning, %	1. lægsprocent	Solgte smågrise/årssø	Solgte slagtesvin/årssø	So-dødelighed, %	Pattegrise-dødelighed i %
Østrig	39,7	17,3	24,2	23,7	4,50	13,3
Belgien	42,0	17,9	28,6	27,8	5,10	12,2
Brasilien MT	45,0	18,7	26,9	26,3	6,00	10,2
Brasilien SC	45,0	19,3	27,2	26,4	6,00	7,6
Danmark	51,8	22,7	32,3	31,3	8,90	13,6
Danmark33	50,5	21,7	34,9	34,0	7,80	12,5
Finland	45,0	20,2	26,5	25,8	6,00	14,4
Frankrig	45,2	19,1	27,4	26,4	6,11	14,4
Frankrig33	47,4	19,7	29,5	28,6	5,27	12,9
Tyskland	39,7	17,1	28,7	28,0	7,00	14,9
UK	52,0	22,7	24,8	24,1	5,52	12,4
Ungarn	36,9	16,4	25,0	24,0	5,00	6,6
Irland	54,5	23,1	27,6	27,0	5,20	10,7
Italien	40,0	17,8	23,7	23,2	2,50	13,1
Holland	43,0	18,2	29,5	28,8	6,00	13,4
Spanien	47,2	20,4	26,0	25,1	9,17	13,7
Sverige	55,6	24,8	26,1	25,7	7,50	16,9
USA	42,3	17,3	25,3	24,1	10,73	15,7

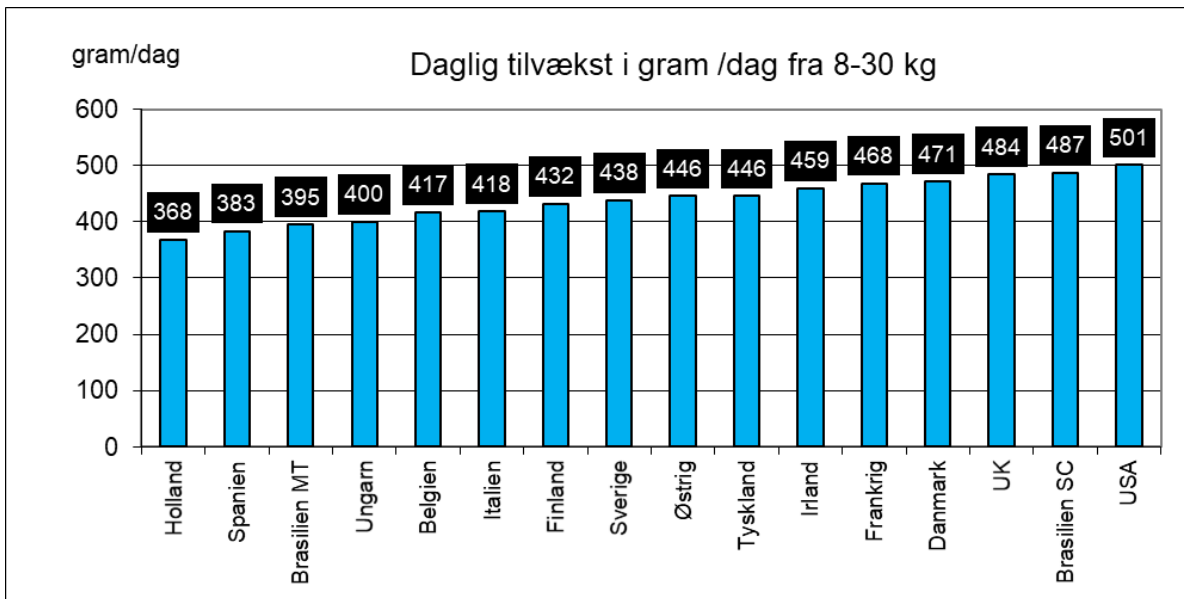
Smågriseholdet

Tabel 8 viser data vedrørende smågriseproduktionen i de enkelte lande. Bemærk blandt andet den relativt mindre afgangsvægt fra smågrisestalden i fx Spanien. Det er nok mere kutyme og traditionelle handelsmønstre, der dikterer, hvilken "omsætningsvægt på smågrise" markedet vil have.

Tabel 8. Smågrisedata for 2017 (Kilde: InterPIG 2017)

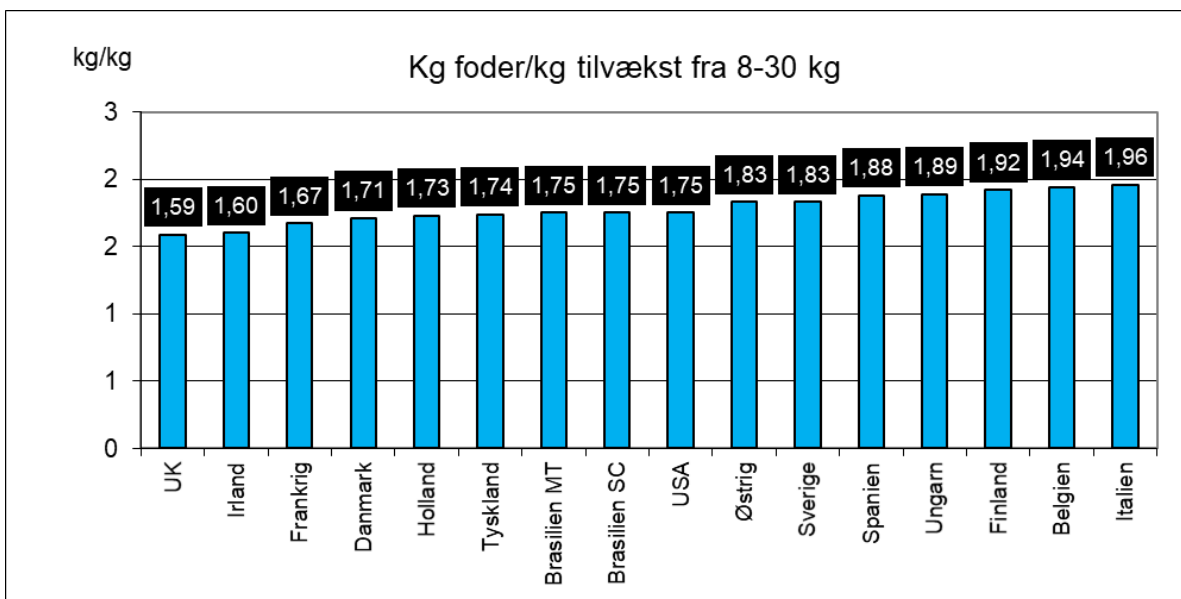
Land	Indsættelsesvægt, kg	Afgangsvægt, kg	Dødelighed, %	Daglig tilvækst, g	Kg foder/ kg tilvækst
Østrig	7,5	32,0	3,0	450	1,86
Belgien	6,6	23,5	4,0	362	1,75
Brasilien MT	8,0	23,0	2,0	357	1,60
Brasilien SC	8,0	23,0	2,0	440	1,60
Danmark	6,5	31,4	3,1	458	1,71
Danmark33	6,2	31,2	2,7	481	1,60
Finland	7,0	30,2	2,3	420	1,90
Frankrig	6,7	30,1	2,8	450	1,65
Frankrig33	6,6	29,9	2,4	449	1,64
Tyskland	6,9	29,3	3,1	427	1,70
UK	7,2	37,5	3,8	516	1,77
Ungarn	7,0	23,8	1,9	354	1,72
Irland	7,0	38,4	2,9	490	1,79
Italien	7,5	31,5	4,1	420	1,98
Holland	7,8	25,5	2,5	344	1,62
Spanien	6,0	19,3	3,7	301	1,58
Sverige	10,1	31,5	2,0	471	1,91
USA	6,1	24,0	4,2	431	1,58

Som nævnt varierer fravænnings- og indsættelsesvægt meget landene imellem. Den standardiserede tilvækst fra 8-30 kg og foderforbrug pr. kg tilvækst vises derfor i figur 14 og 15. USA og Brasilien har den højeste standardiserede smågrisetilvækst, mens Danmark ligger i bedste tredjedel. USA's og Brasiliens høje placering her kan muligvis forklares med, at smågriseleddet er det sted i produktionen, hvor tilsætning af vækstfremmere i foderet har størst effekt på produktivitet. Medicineret tidlig fravæning er stadig noget, som praktiseres i USA, men også i nogen grad i Brasilien.

Figur 14. Standardiseret daglig tilvækst fra 8-30 kg i smågriseholdet (Kilde: InterPIG 2017)

Der er en meget lille forskel omkring kg foder pr. kg tilvækst imellem de enkelte lande.

Figur 15. Kg foder/kg tilvækst i smågriseholdet (Kilde: InterPIG 2017)

Figur 15 skal ses som vejledende, da energiindholdet i smågriseholdet kan variere.

Slagtesvineholdet

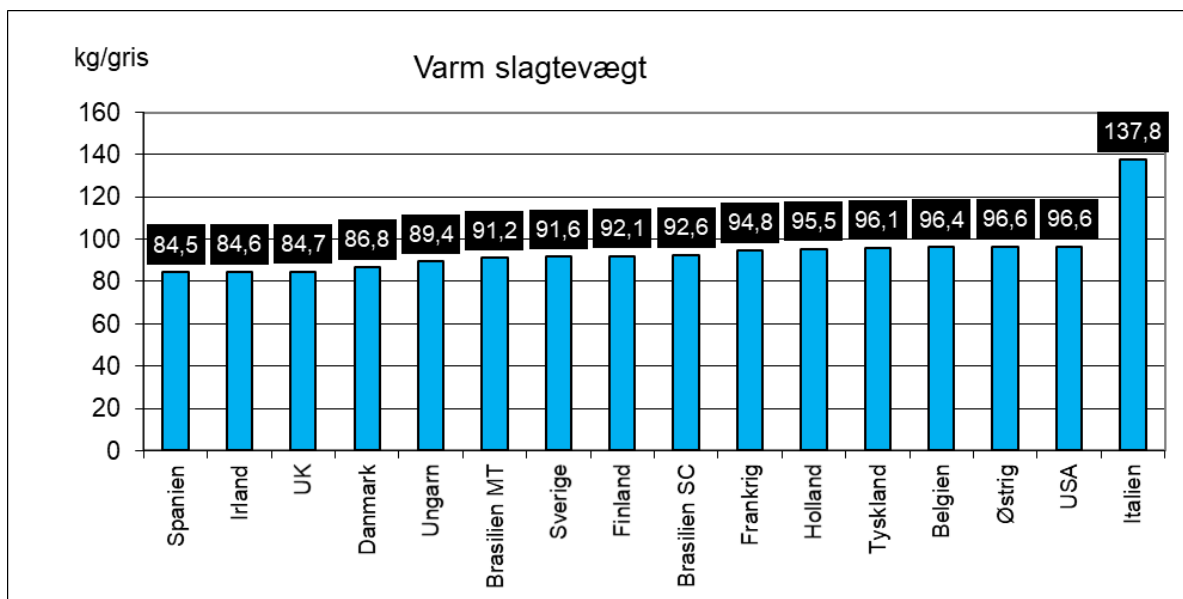
Af tabel 9 fremgår data fra de enkelte InterPIG-lande i 2017.

Table 9. Slagtesvinedata for 2017 (Kilde: InterPIG 2017)

Land	Indsættelses- vægt, kg	Levende vægt i kg	Daglig tilvækst, g	Kg foder/kg tilvækst	Døde, %	Foderdage pr. solgt svin	Solgte grise/stiplaceholders/år*
Østrig	32,0	121,0	810	2,86	1,8	109,9	3,04
Belgien	23,5	115,6	694	2,76	3,1	132,7	2,61
Brasilien MT	23,0	119,8	831	2,60	2,2	116,5	2,95
Brasilien SC	23,0	121,8	820	2,60	3,0	120,5	2,86
Danmark	31,4	113,7	971	2,66	3,1	84,8	3,98
Danmark33	31,2	113,7	1015	2,54	2,4	81,3	4,13
Finland	30,2	121,2	970	2,70	2,8	93,8	3,21
Frankrig	30,1	120,8	815	2,72	3,6	111,2	3,05
Frankrig33	29,9	121,4	826	2,65	3,0	110,8	3,07
Tyskland	29,3	121,6	832	2,81	2,7	111,0	2,82
UK	37,5	108,8	833	2,86	2,8	85,6	3,94
Ungarn	23,8	110,9	710	3,04	4,0	122,7	2,82
Irland	38,4	110,8	866	2,66	2,2	83,6	4,21
Italien	31,5	168,0	687	3,75	2,5	198,7	1,77
Holland	25,5	120,6	822	2,58	2,4	115,7	2,87
Spanien	19,3	110,4	701	2,46	3,6	130,1	2,66
Sverige	31,5	121,9	941	2,87	1,6	96,1	3,47
USA	24,0	126,6	857	2,71	4,6	119,6	2,93

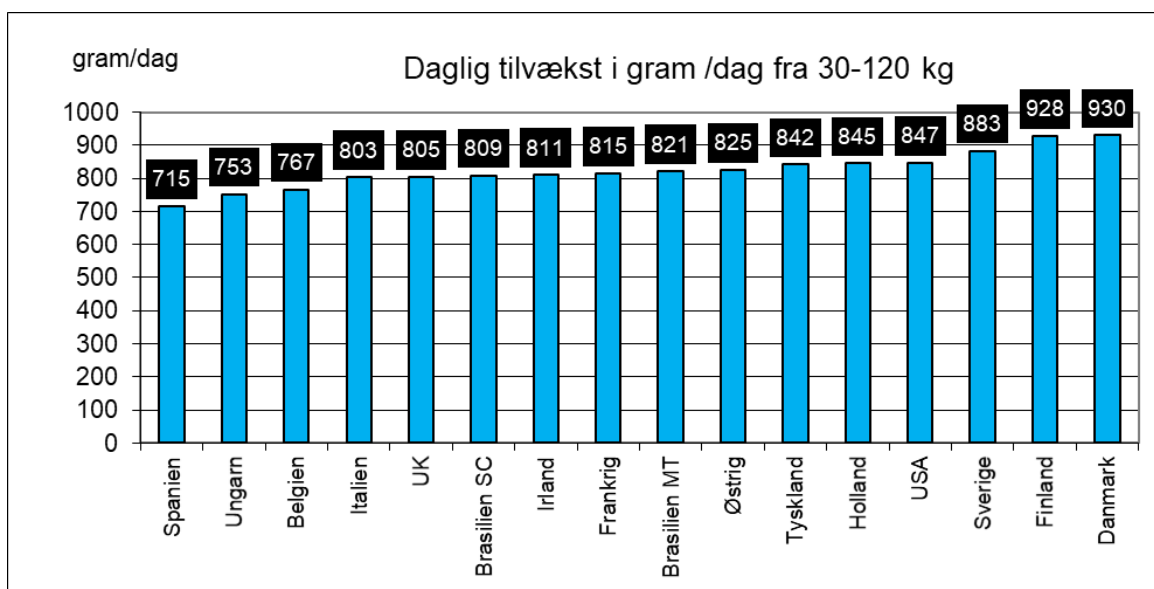
* sygestier indgår ikke i producerede grise pr. stiplaceholders

Irland, UK, Danmark og Spanien har en slagtevægt, som er væsentligt lavere end andre lande.

Figur 16. Varm slagtevægt i 2017 (Kilde: InterPIG 2017)

Slagtevægt har relativt stor betydning for produktionsomkostning pr. kg slagtevægt, fordi smågriseomkostningen kan fordeles ud på flere kg. Omvendt giver en høj slagtevægt lavere kødprocent og et højere foderforbrug pr. kg tilvækst. Målt på standardiseret daglig tilvækst ligger Danmark nr. 1 efterfulgt af Finland. Her har valg af ornerace stor betydning. Duroc, som bruges i Danmark, har højere daglig tilvækst end eksempelvis Pietrain-orner, et lavere foderforbrug pr. kg tilvækst, men også en lavere kødprocent. Samlet set er der ingen tvivl om, at slagtesvin med Duroc, som afsættes til danske slagterier og med danske afregningsregler, giver den bedste økonomi for danske slagtesvineproducenter.

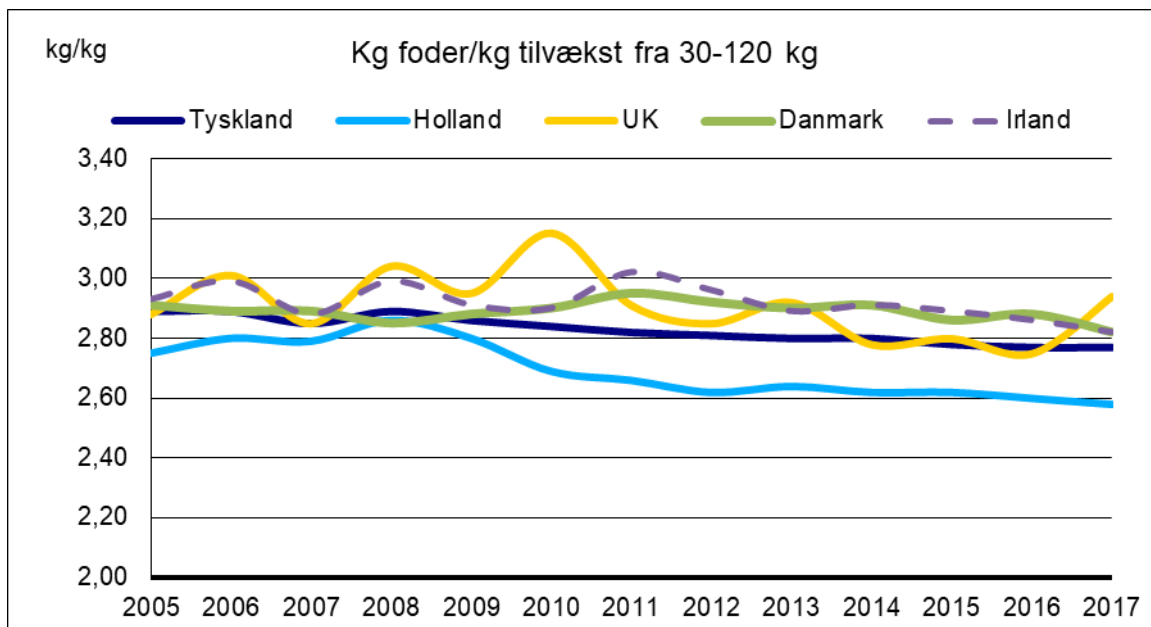

Figur 17. Standardiseret daglig tilvækst fra 30-120 kg levende vægt i 2017

Benchmarking af foderforbrug pr. kg tilvækst er besværligt, da energiindhold som følge af forskelle i foderinput veksler og i øvrigt skal omregnes fra et nationalt system til et fælles

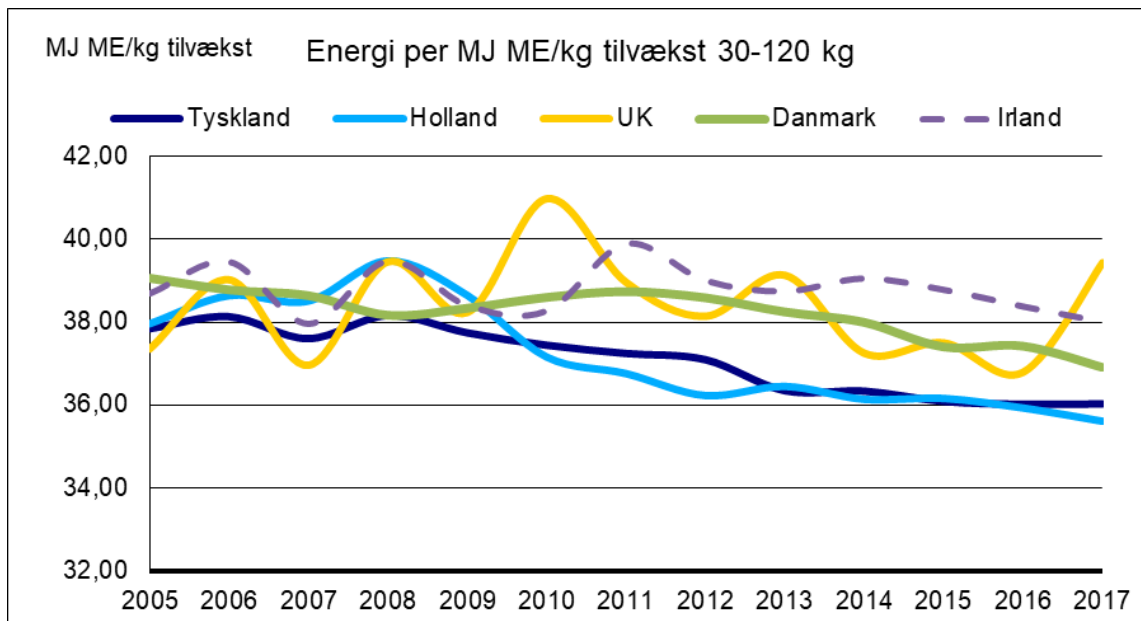
energivurderingssystem. Energieniveauet kendes heller ikke særligt præcist år for år i andre lande. Alle disse faktorer gør, at god benchmarking af fodereffektivitet bliver meget vanskelig.

I figur 18 er udvalgte landes udvikling i fodereffektivitet siden 2003 vist som standardiseret kg foder/kg tilvækst, men standardiseret så indsættelsesvægt og afgangsvægt er ens. Levende oplyst afgangsvægt er genberegnet via varm slagtevægt ganget med 1,27 for alle lande.

Figur 18. Udvikling i foderforbrug i kg foder pr. kg tilvækst fra 30-120 kg levende vægt (Kilde: InterPIG 2017 og egne beregninger)

Der er store udfordringer i en international benchmarking, hvis der også skal korrigeres for energiindhold pr. kg/foder. Landene har forskellige fodervurderingssystemer. I InterPIG er data-standarden "Metabolisk energi pr. kg foder". Omregnet til metabolisk energi ser fodereffektivitetsudviklingen ud som vist i figur 19. UK, Holland og Irland. Der er tale om stabile fald i mindre foder pr. kg tilvækst i Tyskland, Danmark og Holland. Irland er begyndt at vise en mere stabil faldende trend, mens UK hopper mere op og ned.

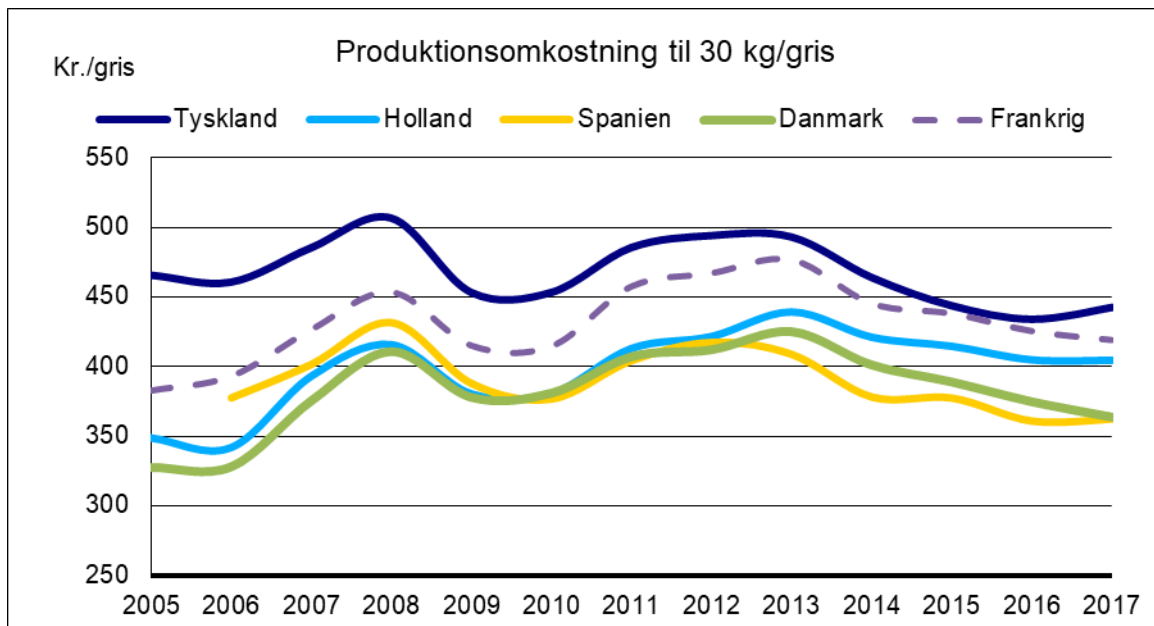

Figur 19. Effektivitet i foderfremgang fra 30-120 kg, når der korrigeres for oplyst energi i foderet

I 2010 besluttede flere EU-lande at arbejde mod kastration. Som det ser ud lige nu, ender det nok mest med kastration med lokalbedøvelse, om end flere lande har øget produktionen af hangrise. Tyskland har fået udsætning med hensyn til lokalbedøvelse af grise fra 1. januar 2019, da de ikke har kunne få lovgivningen på plads. Med den nuværende lovgivning er det kun dyrlæger, der må lokalbedøve grisene. Fra Tyskland forlyder det, at de forsøger at få en dansk løsning, så uddannet staldpersonale må lokalbedøve grisene som i Danmark. Denne udsætning sparer dem for en omkostning i forhold til danske svineproducenter i 2018. Heldigvis er det SEGES' vurdering, at kastrering udført af staldpersonale samlet set kun øger omkostningen pr. solgt 30 kg gris med små 1,3 kr./gris, idet hangrise kun udgør 50 % af grisene.

Konkurrenceveneanalyser smågrise

Trenden inden for produktionsomkostninger for smågrise er, at Holland sækker bagud i forhold til Danmark. Holland kan dog stadig producere en 30 kg's gris cirka 50 kr./gris billigere end Tyskland. Tyskland havde indhentet Frankrig med hensyn till denne produktionsomkostning for en 30 kg's smågris i 2016, men Frankrig rykkede fra dem igen i 2017. Spanien rykkede fra Danmark på smågrisesiden fra 2013, men afstanden mellem de to lande er nu stabiliseret via den flotte avlsfremgang i soholdet i Danmark.

Figur 20. Tidsserieanalyse for produktionsomkostningen for 30 kg's gris i udvalgte EU-InterPIG-lande fra 2005-2017

Set over en tidsserie fra 2008-2017, eller 10-års data (tabel 10) er der for gennemsnitsproducenten et tab på 14 kr./smågris ved salg til Nord-West, eller 16 kr./30 kg's gris i tab ved salg til SPF-pulje region 2/3, PRRS-negativ. Hvis der var solgt alene til SPF-notering i Danmark, ville tabet have været 23 kr./30 kg's gris. De små forskelle vidner om, at den danske beregnede smågrisenotering over tid, rent faktisk stort set rammer markedsprisen, selv om det er en beregnet planøkonomisk notering, som ikke kan tage hensyn til udbud og efterspørgsel. Medmindre der opnås meget store tillæg udover de oplyste Puljepriser i Nord West og SPF-pulje, er det ikke så markant bedre at eksporterer smågrise som nogle påstår.

Heldigvis for de danske smågriseproducenter er Nord-West en form for basisnotering, hvor der mere er tale om en plusregulering end en minusregulering, da det er baseret på 200 smågrise som basis. Store hold ensartede smågrise, som danske soholdere har via cirka tre gange så store gennemsnitlige sobesætninger end tyskerne, opnår noget bedre priser. Det har for mange eksportører af danske smågrise nok givet en tilpas høj pris, til at nulpunktssalgsprisen er opnået.

Table 10. Rentabilitet for dansk smågriseproducent ved salg ved 30 kg. Historiske smågrisepriser fra diverse pulje og beregnet smågrisenotering i Danmark fra 2008-2017

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Gns. 2008-2017
Nord-West 30 kg, kr./gris	353	381	345	343	425	424	391	318	382	447	381
SPF-region 2/3, PRRS-negativ, kr./gris	334	373	334	325	425	433	390	318	377	474	378
SPF beregnet smågrisenotering ved 30 kg's smågris, kr.	331	337	347	367	403	407	386	348	380	411	372
Gns. fremstillingspris 30 kg's smågris i Danmark, kr.	411	378	381	407	413	425	402	389	375	364	395
Rentabilitet pr. smågris solgt til Nord-West-notering, kr.	-58	3	-36	-64	12	-1	-11	-71	7	83	-14
Rentabilitet pr. smågris solgt til pulje Region 2/3, PRRS-negativ, kr.	-77	-6	-47	-82	12	7	-12	-71	1	110	-16
Rentabilitet pr. smågris solgt til SPF-notering, kr.	-80	-41	-35	-40	-10	-19	-16	-41	5	47	-23

Model for konkurrenceevne i slagtesvineholdet i 2017

Som nævnt i metodeafsnittet kan en national produktionsomkostning for en 30 kg's gris ikke "overføres" til slagtesvineholdet, når der skal foretages en konkurrenceevnevurdering af denne driftsgren mellem tyske og danske slagtesvineproducenter.

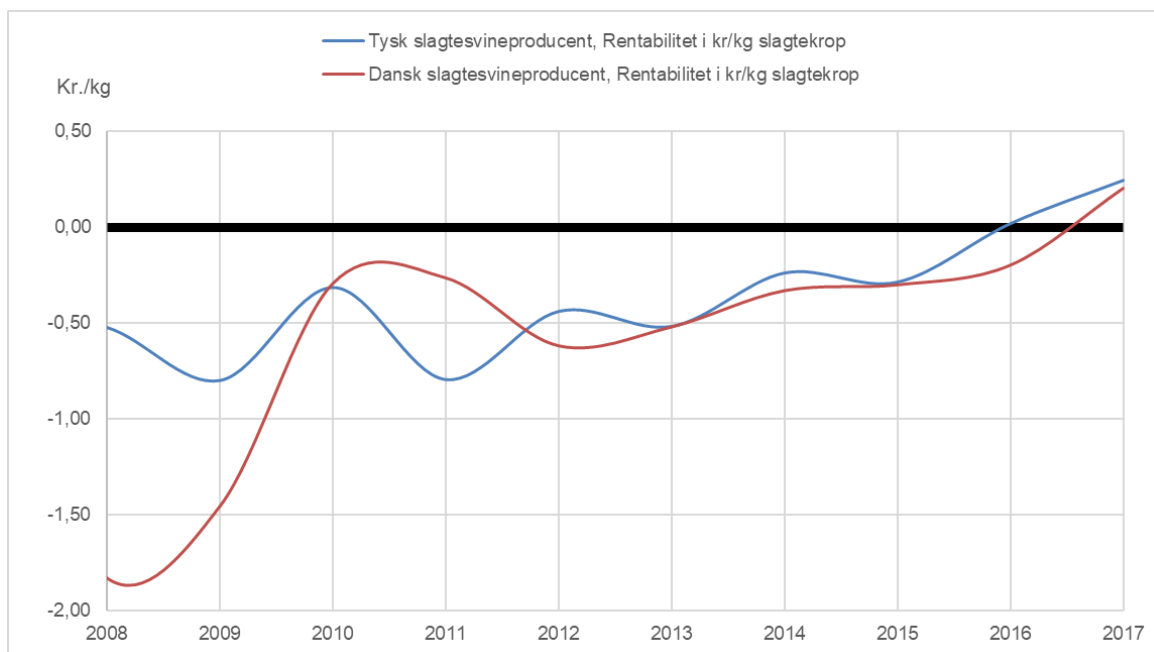
Konkurrenceevnen for en dansk slagtesvineproducent gøres op i forhold til en tysk fra 2008-2017. Der bruges en kg-regulering på 7,45 kr./kg (som i Nord-West) til at korrigere smågriseprisen for indsættelsesvægt i Danmark og Tyskland. Dertil kommer 13 kr./smågris i transportomkostninger.

I 2017 var den tyske Nord-West-notering på 447 kr./30 kg's gris, hvilken var en stigning på 65 kr./30 kg's gris i forhold til 2016.

I Danmark var der i 2017 en stor afvigelse på SPF-pulje, PRRS-negativ, region 2/3 og "beregnet smågrisenotering SPF", således at markedsprisen var 63 kr./30 kg's gris højere i puljen end i beregnet smågrisenotering. Dette er meget negativt for en dansk slagtesvineproducent, da den beregnede smågrisenotering afspejler, hvad en smågris skal koste i Danmark, set i forhold til hvad slagtesvineproducenten opnår på slagteriet i afregning. Heldigvis er mange smågriseaftaler bygget på 50 % af pulje og 50 % beregnet.

Et 10-årigt gennemsnit viser et dansk tab på -46 kr./slagtesvin og et tysk tab på -35 kr./slagtesvin, hvis smågriseprisen indsat i InterPIG-kalkunen var Tysk Nord-West-Notering i stedet for den nationale produktionsomkostning i henholdsvis Tyskland og Danmark. Umiddelbart ser det næsten ligeså slemt ud for tyske slagtesvineproducenter som for danske, men opgørelserne er lavet med regelmoms. Som det tidligere er beskrevet i fx Notat nr. 1219 "Konkurrencen om de danske smågrise" er der cirka 80 %

af de tyske slagtesvin, som leveres under Pauschal-ordningen, Her har tyske slagtesvineproducenter en skjult fordel på mellem 25-30 kr./slagtesvin [3].

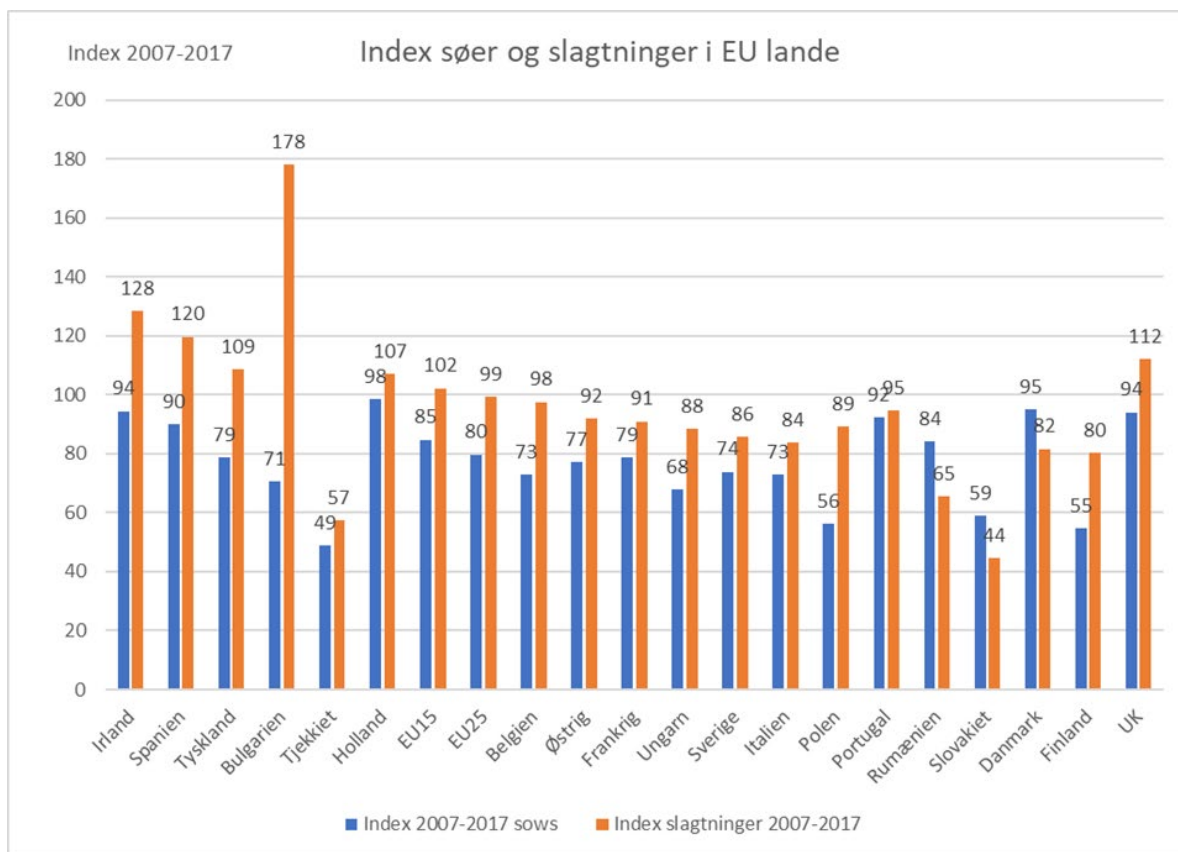

Figur 21 Rentabilitet i tysk og dansk slagtesvineproduktion med smågrise indkøbt til Nord-West 30 kg's notering og med regelmoms i tysk slagtesvineproduktion, det vil sige uden en anslået momsfordel på mellem 25-30 kr./slagtesvin via deres forsimplede momssystem

I 2018 er det hele vendt på hovedet med meget lave smågrisepriser på et puljemarked, som er dykket voldsomt i pris.

So- og slagteindeks 2006-2017

Udviklingen i slagtninger pr. land og antal årssøer er vist i figur 20 - indekseret så 2017 står i forhold til 2007. Irland er en lille spiller produktionsmæssigt, men viser stort set uændret soantal med 28 % flere slagtninger i 2017 i forhold til 2007. Spanien har mistet 10 % af sobestanden, men har øget deres slagtninger med 20 %. Tyskland har mistet 21 % af deres søer siden 2007, men øget antal slagtninger med 9 %. Nedgangen i soantal er blevet dækket af import af smågrise. Holland er gået 2 % ned i søer, men 7 % frem i antal slagtninger. Forklaringen på fremgangen i slagtninger i Holland skulle være, at flere hollandsk producerede slagtesvin i dag faktisk bliver slagtet i Holland, hvor de tidligere have en meget stor eksport af slagtesvin til slagtning i Tyskland, I Danmark har der kun været en nedgang i soantal på 5 % siden 2007, men der en tilbagegang i antal slagtninger på 18 %. Polen er det nye Tyskland, massiv tilbagegang i antal søer som er nærmest halveret siden 2007, men kun et fald i slagtninger på 11 %. Hullet er dækket via import af smågrise, primært fra Danmark.

Figur 22. Indeks for slagtninger og årssøer i EU 2007-2017. 2007 = indeks 100

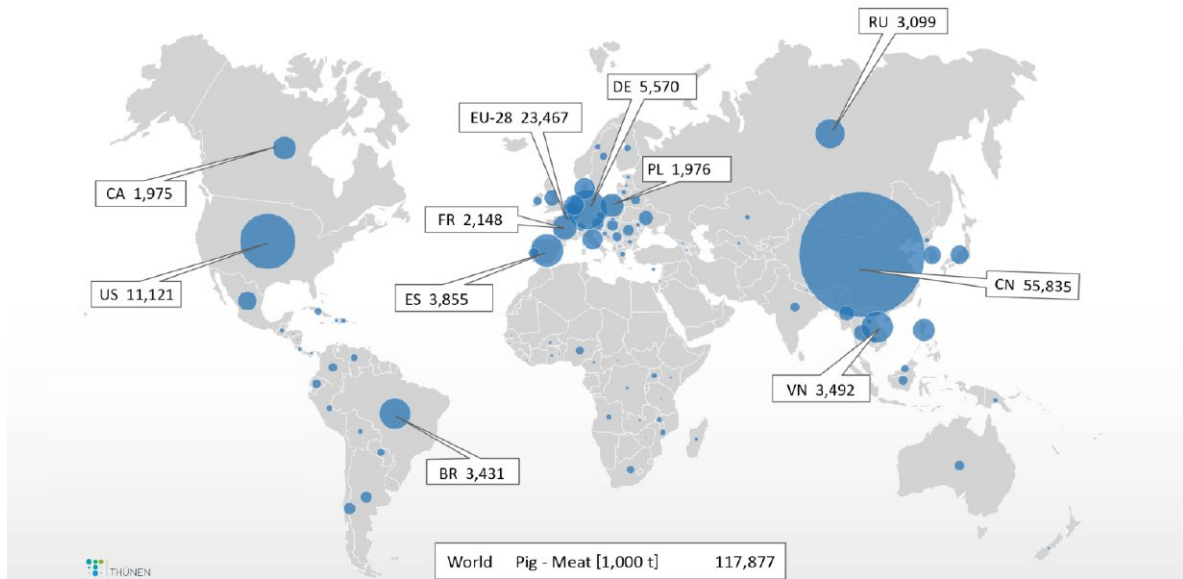
I tabel 11 er udviklingen i søer, slagtninger, gns slagtevægt og EU samlede svineproduktion indekseret med 2007 som basisår. Hver femte so er forsvundet fra EU25 siden 2007, men antal slagtninger er nærmest uændret og EU's produktion af svinekød er øget med cirka 3 %.

Tabel 11. Indekseret tal fra 2007 til 2017. 2007=100

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Søer i EU25	100	94	94	91	88	84	83	83	81	79	80
Slagtninger i EU25	100	99	95	97	99	96	96	97	99	101	99
Gns. slagtevægt	100	100	101	102	101	102	102	102	103	102	103
EU Svinekødsproduktion	100	99	95	99	100	98	98	98	102	103	103

Verdensmarkedet

Verdens største svineproducerende land er Kina med en anslået produktion på 55.835 tons i 2016, hvor EU i samme periode producerede 23.343 tons svinekød. Der konsumeres meget svinekød i EU, så der er ikke mere end cirka 10 % overskud til eksport. Lande som USA og Canada har meget større behov for eksport af svinekød, men USA er også som vist meget konkurrencedygtig på det internationale marked.

Figur 23. Svineproduktion i verden opgjort som den var 2016 i 1.000 tons svinekød (Kilde: Agribenchmark PIG 2018)

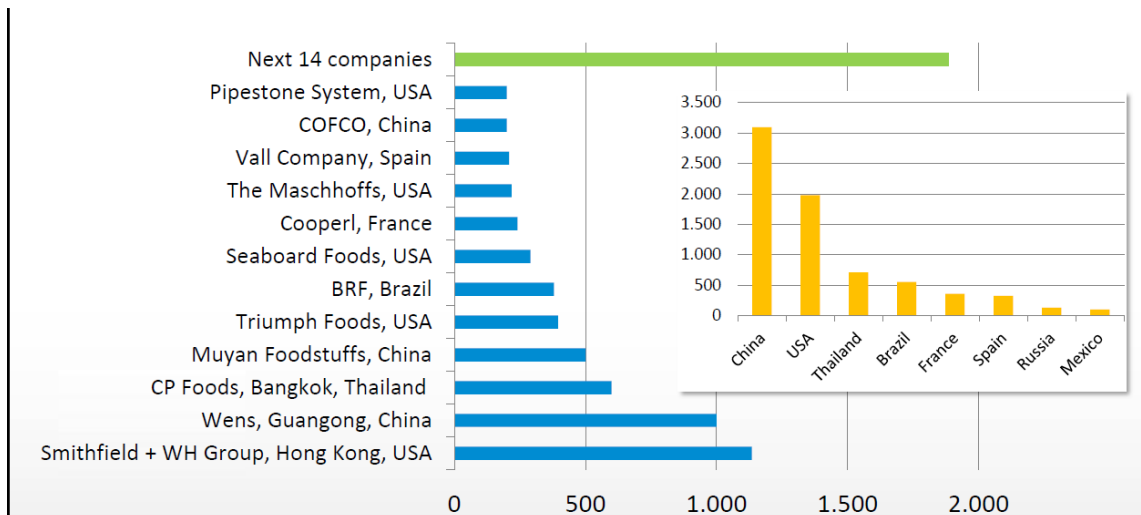
Integratorerne i verdens svineproduktion er meget forskellige. Nogle er meget vertikale, hvilket betyder at de både har foderproduktion, svineproduktion og slagteridrft med i kæden. Andre, som Maschhoffs i USA, er produktionsselskaber alene i primærproduktionen, og får grisene produceret på kontrakt.

De største integratorer i verden med hensyn til søer er Smithfield, der sammen med WH Group kontrollerede 1,135 mio. søer i 2017.

Wen's Food Group fra Kina med 1 mio. søer følger efter. De er hjemhørende i det sydlige Kina i provinsen Guangdong.

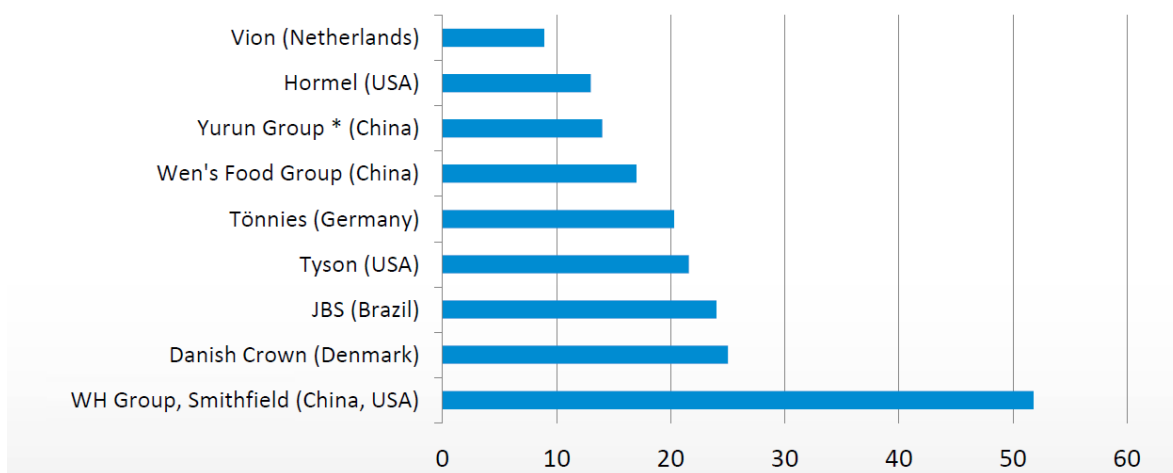
Maschhoffs USA, som også var på Svinekongressen 2018 med indlæg, har 0,218 mio. søer. Grisene produceres færdigt hos "integrerede svineproducenter" på kontrakt. Iowa Select farms i USA er oppe på 0,18 mio. søer.

Cooperl er et fransk andelsslagteri med 0,24 mio søer. Hvis de kan tages med i opgørelsen, kunne man også havde taget Danish Crown med, men forskellen på Frankrig og Danmark er, at franske soholdere normalt har 100 % egen fuld-line-produktion af slagtesvin.

Figur 24. Store integratorer i verden. Grafen viser ud af X-aksen søer i 1.000 enheder i 2017. Den mindre graf til højre summerer sammen, hvor mange søer der er i de enkelte lande, hvis de store integratorer summeres på landevis (Kilde: Agribenchmark PIG)

Figur 25 viser slagteriselskabernes slagtninger i 2016. For Danish Crowns vedkommende er også udenlandske slagtninger i eksempelvis Tyskland, UK og Sverige medregnet. Danish Crown var faktisk nr. 2 i 2016, men WH-group og Smithfield var langt de største med over 50 mio. slagtninger.

Figur 25. Slagtninger i mio. styk hos store slagteriselskaber i verden i 2016 (Kilde: Agribenchmark pigs 2018)

Danmark er fortsat meget stor indenfor svineproduktionen og det skal vi fortsat også være.

Konklusion

2017 blev et rigtig godt år rentabilitetsmæssigt for de fleste landes svineproducenter. I 2017 havde USA et overskud på 2,41 kr./kg slagtekrop efterfulgt af Spanien som nød godt af stigende priser og havde en rentabilitet på 1,64 kr./kg.

Danmark kom ind på en flot fjerde plads med en rentabilitet på 1,37 kr./kg. Flot effektivitetsfremgang koblet på gode afregningspriser gjorde 2017 til et rigtigt godt år for dansk svineproduktion.

I 2017 ligger Danmark med en produktionsomkostning på 10,04 kr./kg. på en delt førsteplads i EU-InterPIG sammen med Spanien.

Effektivitetsmæssigt er Danmark mange steder i top. Fravænnede grise pr. årssø og tilvækstmæssigt hos slagtesvin er de danske tal meget bedre end konkurrenternes.

Danmark ligger helt klart i top med fravænnede grise pr. kuld på 14,6. En stigning i forhold til året før på hele 0,47 mod normalt kun gennemsnitlig cirka 0,2-0,3 flere fravænnede grise mere pr. kuld pr. år, svarende til den normale fremgang på cirka 0,5 flere fravænnede grise pr. årssø.

Danske og finske slagtesvin vokser bedst. Begge lande bruger Duroc-ornesød.

Integratorerne i verdens svineproduktion er meget forskellige. Nogle er meget vertikale, hvilket betyder, at de både har foderproduktion, svineproduktion og slagteridrft med i kæden. Andre, som Maschhoffs i USA, er produktionsselskaber alene i primærproduktionen, og får grisene produceret på kontrakt.

Samlet konkurrencevurdering for Danmark

Danmark har sammen med Spanien de laveste produktionsomkostninger pr. kg slagtekrop i 2017, men økonomien ved svineproduktion er ikke lige så god som i Spanien. De danske afregningspriser er over en 10-årig periode simpelt hen for lave til at skabe en rentabel slagtesvineproduktion i Danmark.

Danmark er fortsat meget konkurrencedygtige indenfor smågriseproduktionen, men solgte til markedspriser ikke nok til at undgå tab i en 10-årig model. Den 10-årige model med markedspriser viser et tab på 14-16 kr./smågris, beregnet via salg til Nord-West eller SPF-pulje region 2/3, PRRS-negativ. Det må dog tilføjes, at et ekstra tillæg i form af store ensartede batch fra de relativt store danske sohold kan betyde, at danske smågriseeksportører i realiteten har haft overskud.

Dette skal ses i forhold til en 10-årig analyse, som viser, at en dansk slagtesvineproducent med smågrise købt til Nord-West ville have tabt 46 kr./slagtesvin. Samme analyse viser også, at en tysk slagtesvineproducent ville have tabt 35 kr./slagtesvin med smågrise indkøbt til Nord-West. Som nævnt mange gange tidligere, ville tabet i Tyskland mere eller mindre kunne opvejes af deres forsimplede momssystem for landbrug, som giver en skjult gevinst på 25-30 kr./slagtesvin, som ikke er indregnet i InterPIG-modellen.

Table 12. 10-årig vurdering af dansk svineproduktions rentabilitet

År	Middel 2008-2017
Dansk slagtesvineproducent, Rentabilitet pr. slagtesvin, kr./gris	-46
Dansk slagtesvineproducent, Rentabilitet i kr./kg slagtekrop	-0,56
Tysk slagtesvineproducent, Rentabilitet pr. slagtesvin, kr./gris	-35
Tysk slagtesvineproducent, Rentabilitet i kr./kg slagtekrop	-0,37
Dansk smågriseproducent, Rentabilitet pr. smågris solgt til Nord-West notering	-14
Dansk smågrise producent, Rentabilitet pr. smågris solgt til pulje region 2/3, PRRS-negativ	-16
Dansk smågriseproducent, Rentabilitet pr. smågris solgt til SPF-notering	-23

Referencer

- [1] Udesen F. (2017): Grundlag for den beregnede smågrisenotering - juni 2017. Notat nr. 1613, Videncenter for Svineproduktion.
- [2] Helverskov O. (2017): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktion 2016. Notat nr.1716, SEGES Svineproduktion.
- [3] Christiansen M.G, F. Udesen (2012): Konkurrencen om de danske smågrise. Notat nr. 1219 Videncenter for Svineproduktion.
- [4] Agribenchmark PIG 2018 data.

Aktivitetsnr.: 7150-300230

//TOG //

Appendiks 1

Tabel 13. Historiske puljepriser i Danmark og Tyskland i forhold til den beregnede smågrisenotering for SPF-grise (Kilde: SEGES, LADS og egne beregninger)

År	Nord-West, 30 kg kr./gris (A)	SPF-region 2/3, PRRS-negativ, 30 kg kr./gris (B)	SPF-beregnet smågrisenotering ved 30 kg, kr.	Forskel pulje DK versus SPF-beregnet, kr.
2005	373	354	347	7
2006	397	381	372	9
2007	295	289	325	-36
2008	353	334	331	3
2009	381	373	337	36
2010	345	334	347	-12
2011	343	325	367	-42
2012	425	425	403	22
2013	424	433	407	26
2014	391	390	386	4
2015	318	318	348	-30
2016	382	377	380	-3
2017	447	474	411	63
10 års gns.	381	378	372	7

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.